

POSTOJNSKI

PREPIH

SEPTEMBER 2021 121 LETNIK 15

OBČINA
POSTOJNA

Letošnji septembrski dnevi so nas dolgo pestovali v objemu sonca, zato je slovo od poletnih dni še težje. Nanje nas bo še nekaj dni spominjala fotografija Mirana, Sidonije in Silva – gonilnih sil poletnega festivala Kulturni utrip poletja Postojna 2021. Ob popoldnevih in večerih, ko s(m)o mali in odrasli obiskovalci uživali na prireditvah, so bili bolj ali manj v ozadju, a vedno prisotni in pozorni, da je vse potekalo nemoteno. In zdaj so v upanju, da bo festival prihodnje leto potekal v sproščenih razmerah in brez omejitev, že razprli krila novih zamisli za pester in raznolik poletni kulturni utrip.

Jesen v znamenju priprave proračuna

Ko poletna vročina popusti, se delovna vnema močno dvigne in zato je po navadi september izredno produktiven mesec. Šola se začanja, študenti so že v nizkem štartu s pripravami na študij, na Občini pa smo v večji meri zakopani v pripravo proračuna za leto 2022.

Leto, ki prihaja, bo terjalo zategovanje pasu. Želja je veliko. Denarja pa na žalost precej manj od prejšnjih let. Trenutno poteka končno usklajevanje, kateri so tisti projekti, ki bodo sredstva dobili v prihodnjem letu, in kateri bodo morali na kakšen evro še malce počakati. Epidemija je lani in letos tudi tu terjala svoj davek in odnesla koncesnino s strani Postojnske jame in igralništva. Prav tako sta nam prepotrebna sredstva, ki smo jih v lanskem letu privarčevali, odnesli dve sodbi, ki sta se vlekli še iz časov pred letom 2014, epilog pa dočakali v letošnjem letu. Vse skupaj je tako pomembno vplivalo tudi na načrte za prihodnje leto, ki so morali postati malce bolj skromni.

Pa vendar, kljub težavam nas čaka kar nekaj zanimivih in dobrih investicij in drugih vsebin, ki nam bodo lepšale vsakdan, nam krajšale čas in nas spodbujale k nadaljnjemu delu.

Konec oktobra pa tudi vas, spoštovane občanke in občani, čaka pomembna naloga pri pripravi proračuna za prihodnje leto. Med 21. in 31. oktobrom boste lahko glasovali za predloge, ki so se uvrstili na glasovanje v okviru projekta Moja občina – participativnega proračuna Občine Postojna. Samo dvema izmed množice predlogov boste lahko namenili svoj glas. Kateri je tisti projekt, ki si po vašem mnenju zasluži izvedbo v naslednjih dveh letih, pa boste presodili sami. Za leti 2022 in 2023 smo v ta namen namenili 240 tisoč evrov, kar ni zanemarljiv znesek. Res da ne omogoča večjih investicijskih podvigov, omogoča pa izvedbo manjših, a za posamezno skupino občanov nič manj pomembnih stvari.

Zato še enkrat lepo vabljeni k sodelovanju v participativnem proračunu Občine Postojna in glasovanju za predlagane projekte konec meseca oktobra.

Vse dobro.

Igor Marentič,
župan občine Postojna

Iz vsebine:

tema meseca:

Turizem se prebuja

tu živimo:

PGD Postojna

na obisku:

Iztok Zemljič

Na naslovnici: Silvo Čuk, Sidonija Zega in Miran Žitko; fotografija: Foto Atelje Postojna

POSTOJNSKI
PREPIH

Postojnski prepil je mesečno glasilo Občine Postojna in je namenjeno obveščanju občanov.

• Postojna, september 2021, leto izdaje 15, številka 121 • Naslov uredništva: Glasilo Postojnski prepil, Ljubljanska cesta 4, 6230 Postojna; postojnski.prepilh@postojna.si • Glasilo je vpisano v razvid medijev, ki ga vodi Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport pod zaporedno številko 1249 ISSN2232-5298 • Postojnski prepil (Online) ISSN 2536-3905 • Izdajatelj in založnik: Občina Postojna, Ljubljanska cesta 4, 6230 Postojna. • Za Občino Postojna: župan Igor Marentič. • Odgovorna urednica: Ester Fidel • Uredniški odbor: Alenka Čuk, Mateja Jordan, Marino Samsa • Urednica občinskih in oglasnih strani: Marina Rebec • Lektoriranje: Lidija Mlakar, razen strani Občine Postojna, oglasnih in promocijskih sporočil. • Grafični prelom: Rudolf Z d. o. o. • Tisk: Abakos, d. o. o. • Naklada: 6.400 izvodov. • Glasilo se financira iz sredstev proračuna Občine Postojna in sredstev oglaševanja.

Pred domačim pragom

Za nami je drugo poletje odkrivanja lepot domačih krajev. Lani smo pogosteje ostajali doma, letos so se turisti že opogumili in pokukali čez planke. Pa vendar se nekateri le niso želeli ubadati z vsemi potrdili in so raje odkrivali slovenske regije. Tudi letos se je izkazalo, da se prepogosto vračamo na iste turistične točke in da še vedno premalo poznamo manj obiskane slovenske dragulje. To so bile ugotovitve številnih popotnikov, ki so v zadnjih mesecih koristili brezplačne vodene ogleda po celi državi; financirala jih je Slovenska turistična organizacija. Na voljo so bili tudi v naši regiji Zelenega krasa. Turistični vodniki so s presenečenjem sporočali, da niti domačini ne poznajo teh krajev prav do potankosti, čeprav jih imajo dobesedno pred svojim nosom. Očarani so bili nad zgodbami in podrobnostmi znamenitosti domačega praga.

Po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije se je razmerje med nočitvami domačih in tujih turistov v juliju skoraj izenačilo, kljub temu so za nekaj odstotnih točk prednjačili domači turisti. V avgustu se je trend že obrnil v prid tujcem, vsaj tako kaže na ravni celotne države. Pravzaprav je bilo v letošnjem avgustu več nočitev kot rekordnega avgusta 2019. O dobri zapolnitvi svojih prenočitvenih kapacitet so poročali tudi nekateri ponudniki na Postojnskem. Marsikateremu je poleti telefon neutrudno zvonil, a preko svojih zmogljivosti niso mogli.

Občina Postojna ostaja medtem bolj priljubljena pri tujih obiskovalcih. Hiter pregled letošnjih poletnih podatkov Statističnega urada pokaže, da predstavljajo slovenski turisti v glavni sezoni le približno 15 odstotkov vseh turističnih prihodov. Lani so na postojnskih turističnih kmetijah spoznavali domače goste. Ko sem se pogovarjal z marljivimi lastniki Smrekarjeve domačije in Ekoturizma Hudičevca, so omenjali same lepe izkušnje z njimi. Letos so v Hudičevcu pozdravili nekaj povratnikov, večino obiskovalcev pa so – tako kot v času pred epidemijo – predstavljali tujci. Nič drugače ni bilo na Smrekarjevi domačiji, kjer znova gostujejo skoraj izključno tuji gostje. Prednjačili so Nemci, poleti jih je obiskalo še veliko Francozov. Slovenski gostje so sicer le pričeli prihajati v jesenskem času.

Septembra obeležujemo med drugim tudi evropski teden mobilnosti, ki spodbuja trajnostne načine potovanja. Ob tem je vredno omeniti pobudo Ministrstva za infrastrukturo, ki je zaživela že v začetku letošnjega poletja. Ob sobotah, nedeljah in praznikih se lahko z medkrajevnimi avtobusi in vlaki vozimo kar s 75-odstotnim popustom. Ugodne vikend vozovnice veljajo do konca junija prihodnjega leta. Ministrstvo želi s tem spodbuditi uporabo javnega potniškega prometa, saj je med epidemijo doživel velik udarec. Za primerjavo: vožnja iz Ljubljane v Koper stane namesto približno deset evrov le okoli tri evre za enosmerno vozovnico. Pot iz Postojne pa je seveda še cenejša. Težava so še vedno predloge vožnje in njihova skromna pogostost.

Z malo vnašanja podatkov v spletne vozne rede pa hitro ugotovimo, da je izredno dobro pokrita z javnim prevozom Gorenjska. Izlet na Bled ali v Bohinj je kot na dlani. Še več, ni se treba obremenjevati s predragim parkiranjem ali pomanjkanjem parkirnih mest. Do okolja prijazni smo, saj je naš ogljčni odtis toliko manjši. Samo čas si moramo vzeti in res izkoristiti cel dan za potep na lepše. Morda bo ta spodbuda tudi v Postojno pripeljala še kakšnega izletnika. Občinsko središče ima srečo, da je dokaj dobro povezano tako z avtobusnimi relacijami kot z vlakom. Ta mimogrede ustavi na najvišje ležeči postaji v državi, na 528 metrov nadmorske višine.

Kaj lahko sploh odkrivajo izletniki na Postojnskem? Jasno, največji draž so kraške jame. Do Postojnske jame se lahko od avtobusne ali železniške postaje brez težav podajo kar peš. Vabljivi sta razgledni točki Sovič ali Koča Mladika. Avtobus vsak dan pelje v Planino in Razdrto, od koder sledi ogled Planinske jame ali vzpon na Planinsko goro oziroma Nanos. Po naših krajih vodijo številne kolesarske poti in ne nazadnje si ljubitelji razstav lahko ogledajo Notranjski muzej. Ko se malo poglobimo v turistično ponudbo, hitro ugotovimo, da imamo dovolj možnosti tudi z uporabo javnega prevoza.

Besedilo: Jaka Zalar; fotografija: Tomaž Penko.

Turizem se prebuja

Tako kot lansko je tudi letošnja turistično sezono v Sloveniji in svetu močno zaznamovala pandemija koronavirusa. A ker še vedno velja, da je turizem v Postojni pomanjšana slika dogajanja v slovenskem turizmu nasploh, lahko z gotovostjo zapišemo, da gre panogi na bolje. Pri Postojnski jami, kjer so se razveselili sicer izjemno kratke, a v poletnem času zares dobre sezone, so po letu in pol končno le dočakali 40-milijontega gosta in se pripravljajo tudi že na letošnje božično-novoletne žive jaslice. V naselje Pivka jama so se vrnila stalni gostje, veselijo pa se tudi lokalni ponudniki apartmajev in sob. Stanje se vsekakor popravlja, a do turizma, kot smo ga poznali pred letom 2020, je še dolga pot in vprašanje je, če se bodo stare potovalne navade kdaj zares v celoti vrnile.

Na nivoju destinacije so zabeležili dobro povpraševanje in zasedenost v času poletnih mesecev, še posebej v juliju in avgustu. Kot je povedal **Dejan Iskra iz Regionalne destinacijske organizacije (RDO) Zeleni kras**, se je število obiskov začelo dvigovati že v maju, manj obiska, nočitev in prihodov pa je bilo v zimskih in pomladnih mesecih. »V maju, juniju in juliju je bilo za 60 odstotkov več nočitev kot v istem obdobju lani,« pojasnjuje Iskra in poudarja, da je v primerjavi s »predkoronsko« sezono 2019 to še vedno za 60 odstotkov manjša številka. Po njegovem je zgovoren tudi podatek, da so junija letos tuji turisti ustvarili 70 odstotkov nočitev, slovenski gostje pa 30.

Dober obisk lahko ponekod, ne pa povsod, pripišemo tudi novim BONOM 21, ki jih je kot ukrep za pomoč gospodarstvu razpisala država, meni Iskra. »Bonov niso unovčevali vsi ponudniki zanimivosti v regiji, saj so izpadli na primer nekateri upravitelji jam, ker turistični obisk ni njihova osnovna dejavnost. Nekateri ponudniki pa so se odločili, da bonov ne bodo sprejemali.«

Na RDO Zeleni kras pričakujejo, da bo letošnja sezona boljša od preteklega leta, če se epidemiološka situacija seveda ne bo zaostila. »Do predkoronskega nivoja pa bo zagotovo potrebnih še nekaj let,« je prepričan Dejan Iskra.

Tujci se vračajo

»Glede na to, da še v začetku junija nihče ni vedel, kaj lahko pričakujemo, se je sezona na presenečenje vseh izkazala za kar dobro,« ocenjuje tudi **Špela Peric, vodja enote Turizem na Zavodu Znanje**, in dodaja, da seveda govorimo praktično le o dveh turističnih mesecih, juliju

gostov. V istem obdobju letošnjega leta so pri nas našteali 29.093 gostov, od tega 4.842 ali slabih 17 odstotkov domačih ter 24.251 oziroma dobrih 83 odstotkov tujih. Kot ugotavlja Periceva, je letošnji obisk boljši za 30 odstotkov, razmerje med slovenskimi in tujimi turisti pa se je obrnilo v prid slednjih, saj se je njihovo število letos skoraj podvojilo.

V regiji beležijo veliko povpraševanja po kolesarskih in pohodniških poteh.

in avgustu. »Pri nas se je mudilo več individualnih gostov kot prejšnja leta in manj skupin, precej več povpraševanja pa je bilo po aktivnostih v naravi, kot so kolesarske, sprehalne in pohodne poti.«

Po podatkih vseh treh TIC-ov v Postojni in Predjani je postojnsko občino obiskalo največ domačih gostov, sledijo Francozi, Nemci in Italijani. Precej je bilo tudi Nizozemcev in Špancev. Med lanskim januarjem in avgustom je občino Postojna obiskalo 22.383 gostov, od tega 5.627 ali četrtnina domačih in 16.756 tujih

Približno desetino več turistov pritegne obisk mesta, čeprav je tudi zanimanje za podeželje nekoliko naraslo. »V zadnjih dveh letih je ta odstotek bistveno višji kot leta 2019, ko je skoraj dve tretjini gostov preživelo čas v mestu in le ena tretjina na podeželju.« Med namestitvami so letos prevladovali kampi, zasebni apartmaji in sobe ter kmetije.

V celi regiji beležijo veliko povpraševanja po kolesarskih in pohodniških poteh, tako krajših kot tistih, ki vodijo do obale ali glavnega mesta. Več je tudi zanimanja za Via Dinarico. Po

Pri Postojnski jami so obdobje epidemije izkoristili za naložbe, med katerimi je tudi ureditev promenade.

besedah Špele Peric so naši gostje v veliki meri ljubitelji narave in manj masovno obiskanih turističnih točk, zato je veliko povpraševanja po naravnih parkih, kot je Notranjski park z Rakovim Škocjanom, Cerkniskim jezerom, Križno jamo in na drugi strani Škocjanskimi jamami. Med najbolj zaželenimi vsebinami pa so opazovanje medveda in drugih zverí ter ptic, ribolov, fotolov in trekingi.

Turistov, ki bi informacije iskali v TIC-ih, je manj, a po besedah Špele Peric zanje porabijo več časa, saj imajo poleg običajnih vprašanj glede obiska Postojnske jame in Predjamskega gradu tudi bolj kompleksna vprašanja o drugih lokalnih posebnostih. Zanimajo se za aktivnosti in manj obiskane lokacije v naravi, javni prevoz, možnosti shranjevanja prtljage, dogodke v destinaciji, možnost izposoje koles ali ogleda znamenitosti s hišnimi ljubljenci. Vsem tem vprašanjem pa se je letos pridružilo še poizvedovanje o lokacijah testiranja.

Kratka, a spodbudna sezona

V **Parku Postojnska jama** so največ obiskovalcev letos našli 5. avgusta, zadnja avgustovska nedelja pa je bila rekordna po številu unovčenih bonov. 12. septembra so dočkali tudi 40-milijontega obiskovalca, drugih rekordov pa to leto zagotovo ne morejo pričakovati. Kljub vsemu ocenjujejo iztekajočo se sezono kot dobro, oziroma kot pravi **predsednik uprave družbe Postojnska jama Marjan Batagelj**: »Bila je izredno kratka, a vseeno spodbudna.«

V zadnjih treh mesecih so se turisti vrnili, kar kaže na veliko željo po potovanjih, a »lovljenje števil iz časov pred covidom bo še dolgo, naporno in zahtevno«, je prepričan Batagelj, saj te še niso tako visoke, kot bi si želeli, sploh če jih primerjamo s tistimi iz preteklih let. Avgusta leta 2019 so našli 165 tisoč gostov, le-

tos pa 95 tisoč, kar je vendarle vseeno še enkrat več kot v istem mesecu lanskega leta. Letos – po 307 dneh zaprtja – pričakujejo okoli 220 tisoč obiskovalcev.

Kot je predvideval Batagelj, eden najglasnejših pobudnikov za razširitev možnosti pri uporabi turističnih bonov, so ti letos odigrali pomembno vlogo. »Pri nas je bilo samo do konca avgusta unovčenih okoli 8000 turističnih bonov, kar v denarju pomeni okoli pol milijona evrov.« Slovenski turist se je letos, poleg tradicionalnih Italijanov in Nemcev, izkazal kot izredno pomemben in prav domači turizem bo po Batageljevem mnenju do novega leta ključen za preživetje dejavnosti. Batagelj pričakuje, da bodo Slovenci izkoristili turistične bone tudi v času božično-novoletnih praznikov, ko bodo v Postojnski jami po enoletnem premoru ponovno postavili na ogled tradicionalne žive jaslice.

»Veliko vprašanje pa se postavlja, kaj bo po 31. decembru, ker tujih

gostov ne bo,« pravi Batagelj in upa, da se bo situacija spomladi vrnila v običajne tirnice. »Vse je seveda odvisno od takratnih ukrepov, pa tudi oživitve letalskega prometa,« pojasnjuje na primeru španskih gostov. »Teh letos namreč ni, ker ni letalskih povezav,« ugotavlja. Svojevrsen fenomen predstavljajo tudi Italijani, ti so med obiskovalci tradicionalno vedno prevladovali. V letu 2019 so jih našli kar 13 odstotkov, letos pa je ta številka drastično padla. Italijanski gost je še vedno med najpomembnejšimi, a ni več dominanten. »Odločilen je velik strah pred covidom, saj ne smemo pozabiti, da se je Italijanom zgodil Bergamo in so zato, če sploh so, letovali doma,« meni Batagelj. Prepričan je, da bo prej ali slej spet prišlo do preobrata.

Leta 2019 je kar tretjina gostov prihajala iz neevropskih držav, četrtna iz sosednjih, petina iz velikih evrop-

reko Pivko bo tako kmalu pod streho. »Promenado so nazadnje obnavljali pred 40 leti in nihče si ni predstavljal, kako velik in zahteven poseg bo to,« pravi Batagelj, prepričan, da prenove vodovodnega in kanalizacijskega sistema ter celovite prenove promenade ne bi bilo mogoče izvesti med gosti. To po njegovem mnenju ne bi bilo ne varno ne estetsko.

»Resnično smo hiteli in danes so gradbena dela v zaključni fazi. Odprtje bo oktobra,« je kljub temu zadovoljen Batagelj. Investicijo je v vrednosti 4 milijone evrov sofinancirala država, 600 tisoč evrov je prispevala družba Postojnska jama.

Korone seveda ni nihče pričakoval, prihod slabih časov pa je bil prej ali slej neizogiben, zato se je vodstvu družbe konzervativni pristop obrestoval. »V času množičnega obiska sem deloval previdno, saj sem vedel, da vedno ne bo tako. Zgodila se je kriza in mi smo jo preživeli dokaj enostavno, zato je tudi lanska 2-milijonska izguba manj boleča. Letošnje poslovanje pa bo že čisto nekaj drugega,« napoveduje Batagelj.

Predsednik uprave družbe Postojnska jama Marjan Batagelj: »Letošnja sezona je bila izredno kratka, a vseeno spodbudna.«

skih držav in samo sedem odstotkov je bilo Slovencev. Letos je slika popolnoma drugačna, saj je bilo za več kot petino domačih gostov in skoraj toliko iz sosednjih držav, nekaj več kot polovica iz evropskih in samo trije odstotki turistov iz neevropskih držav.

Edina pozitivna posledica korone pa je obilica časa, ki so ga pri Jami lahko izkoristili za investicije. Obnova promenade z razglediščem nad

Leto 2020 so pri Jami zaključili z dobrimi 8,4 milijona evrov prihodkov in tako ustvarili skoraj 2,6 milijona evrov izgube. Letos pričakujejo okrog deset milijonov evrov, kar je toliko kot leta 2010.

Evropska komisija je Postojnski jami avgusta sicer odobrila državno pomoč v višini približno 1,3 milijona evrov zaradi škode, povezane z izbruhom epidemije covid-19, kar pa je po Batageljevem opažanju

V Postojnski jami so 12. septembra dočkali 40-milijontega obiskovalca oziroma obiskovalko. To je bila Madžarka Barbara Csécsel. Predsednik uprave družbe Marjan Batagelj je nagradi izročil tudi osmoljencema – Nejcu Juhartu iz Slovenske Bistrice in Belgijcu Mathieu Deramoudtu.

sprožilo napačne interpretacije. »To ni finančna pomoč, pač pa le delna oprostitve koncesijske dajatve za čas, ko je bila Postojnska jama po dekretu države zaprta,« pojasnjuje Batagelj.

Vračajo se stalni gostje

Turistično naselje Pivka jama ponuja gostom poleg kampinga tudi bivanje v 24 bungalovih v idiličnem smrekovem gozdičku. Čeprav številke še niso takšne kot v letih, ko so zabeležili tudi po 600 nočitev dnevno, **direktorju Petru Kranjcu** po lanski borni sezoni vliva letošnja napolnjenost kapacitet nekaj upanja na boljše čase.

»Lansko sezono je treba hitro pozabiti in tudi letos je na začetku kazalo zelo slabo, v zadnji četrtini julija in v avgustu pa je prišlo do nepričakovanega preobrata, povpraševanje je močno naraslo,« je zadovoljen Kranjc.

Seveda se tudi v Pivki jami odraža dobra turistična sezona na Hrva-

škem. »Kamp Pivka jama je tradicionalno tranzitni kamp in letos se je poznalo, da se je promet obnovil,« pravi Kranjc. »Če smo imeli lani na račun bonov za dve tretjini domačih gostov, se je letos trend ponovno obrnil in številka se je spet prevesila v korist tujih gostov.«

Kot opazuje Kranjc, se v Pivko jamo ponovno vračajo tudi stalni gostje. Sezona se je začela z Avstrijci, Nemci in Čehi, zdaj pa gostijo turiste praktično iz vse Evrope. Italijanov, ki so bili včasih med najštevilčnejšimi obiskovalci, pa je v Pivki jami tako rekoč le za vzorec.

V Turističnem naselju Pivka jama so sicer začasno namestili tudi 30 turskih delavcev, zaposlenih pri gradnji drugega tira Divača–Koper.

Strah pred prihodnostjo

Med ponudniki, ki so dokaj uspešno preživeli sezono in zdaj s strahom pričakujejo naslednje mesece, je tudi **Boštjan Stegel s Smrekarjeve**

Na Smrekarjevi domačiji v Grobiščah so v letošnjem poletju prevladovali tuji gostje.

domačije v Grobiščah. »Zadnji trije meseci so primerljivi z lanskim letom, čeprav se je struktura gostov ponovno obrnila. Lani je bilo približno 20 odstotkov tujih gostov, letos jih je bilo kar 95–98 odstotkov,« opazuje Stegel in upa, da se bo situacija spremenila na bolje.

»Tisti, ki od turizma živimo, se bomo rimo za preživetje, saj si zaradi negotovosti ne moremo privoščiti investicij in širiti ponudbe,« opozarja.

Kot opazuje, vsi domači gosti plačujejo z boni, nekateri še z lanskimi in z njimi pravzaprav pokrivajo ves gostinski del.

Pri upoštevanju PCT pogojev nimajo težav; nekaj nejasnosti zaradi lokacij in možnosti testiranja je bilo le v začetku avgusta, a so jih v sodelovanju z RDO uspešno rešili.

Besedilo: Mateja Jordan; fotografije: Valter Leban, arhiv Postojnska jama, d. d.

AKTUALNO

Cepljenje: po vaseh tudi mobilne enote

Občina Postojna je po uspešnosti cepljenja proti covidu-19 nekje v slovenskem povprečju. Tako kot drugod se je zanimanje zanj povečalo po zadnji razširitvi PCT pogojev, naraslo je tudi povpraševanje po hitrem testiranju.

Po zadnjih podatkih je v postojnski občini 53,7 odstotka cepljenih občanov, v pivški je delež nekoliko višji in znaša 57,1 odstotka. Skupni delež vsaj z enim odmerkom cepljenih oseb, starejših od 18 let, je 64,4 odstotka, kar je skoraj dva odstotka in pol nad slovenskim povprečjem. Največ cepljenih med polnoletnimi je v starostni skupini od 70. do 74. leta in znaša 87 odstotkov, najmanj (39,7 odstotka) pa med občani, starimi od 30 do 34 let.

Do 23. septembra so v Zdravstvenem domu (ZD) uporabili 12.211 prvih, 10.626 drugih in 76 tretjih odmerkov cepiva.

K številu cepljenih je treba prišteti še občane, ki jih je v tednu med 20. in 25. septembrom obiskala republiška zdravstvena mobilna enota – ta je izvajala cepljenje po vaseh občine Postojna. Zdravstvena ekipa je obiskala 34 vasi, da so tistim občanom, ki se iz zdravstvenih razlogov ali gibalne nesposobnosti cepljenja na določeni lokaciji ne morejo udeležiti, omogočili cepljenje na domu. Podatke o številu cepljenih zbira Nacionalni inštitut za nacionalno zdravje in so za zdaj še nedosegljivi.

Širjenje pogoja PCT je povečalo tudi zanimanje za hitro testiranje (HAGT) in teh možnosti je v Postojni kar nekaj. V Zdravstvenem domu Postojna opravljajo samoplačniške odvzeme

brisov s hitrimi antigenskimi testi za potrditev okužbe z virusom SARS-CoV-2 le po naročilu. Naročanje na odvzem brisov je možno vsak dan od ponedeljka do petka od 7.30 do 10.00 na tel. št. 041 472 344 oz. na elektronski naslov hitri.test@zd-po.si. Zaradi povečanega obsega povpraševanja za izvedbo testa priporočajo, da se naročite nekaj dni pred želenim terminom testiranja. Odvzem brisov poteka od ponedeljka do petka po dogovoru.

V Zdravstvenem domu Postojna opravljajo tudi odvzeme brisov za potrditev okužbe z virusom SARS-CoV-2 z metodo PCR. Še vedno priporočajo, da v primeru znakov okužbe s covidom-19 ostanemo doma in se posvetujemo z osebnim ali dežurnim zdravnikom. Na PCR odvzem brisa pa pacienta na podlagi klinične slike naroči osebni zdravnik. Naročila na samoplačniški odvzem brisa z metodo PCR za potrditev okužbe z virusom sprejemajo vsak dan od ponedeljka do

petka od 7.30 do 14.30 na tel. št. 041 448 114 oz. na elektronski naslov kovid@zd-po.si.

Hitre antigenske teste iz nosno-žrelnega brisa opravljajo v času obratovanja tudi **v splošni ambulanti Gaia med** v ZD Postojna. Tam izvajajo tudi test na prisotnost protiteles Ig M in Ig G proti koronavirusu SARS-CoV-2. Teste po dogovoru opravijo tudi na lokaciji naročnika. **Zasebni zdravstveni zavod Master Doctor** pa testiranje v prostorih ZD izvaja samo po naročilu.

V podjetju **Meditrans** v prostorih Gasilsko-reševalnega centra je testiranje HATG mogoče vsak delovnik med 6. in 19. uro. Vsak dan, vključno s sobotami in nedeljami, med 6. in 22. uro izvaja testiranje s hitrimi testi v Hotelu Kras podjetje **Zdravstvo in promocija zdravja**.

Mateja Jordan

Zanimivi in dobro pripravljeni predlogi

Postojnski občani, stari 15 let in več, bodo v zadnjih desetih dneh oktobra izbirali med 59 projekti, predlaganimi v okviru participativnega proračuna za naslednji dve leti. To bo druga izvedba projekta, poimenovanega Moja občina, ki prebivalcem omogoča razpolaganje z delom občinskega proračuna. Letošnja kvota je nekoliko višja in znaša 240 tisoč evrov. Predlani je bilo izglasovanih 28 predlogov v skupni vrednosti 200 tisočakov, vsi bodo zaključeni do konca letošnjega leta.

Za čim bolj enakomerno porazdelitev projektov po različnih delih občine Postojna so tudi letos oblikovali štiri območja: Postojna, Planina in Studeno, Prestranek ter območje Hruševje. Na razpis je prispelo 114 predlogov, delovna skupina pa jih je, v skladu z devetimi kriteriji, izbrala 59. Letošnja novost so bile tudi štiri

delavnice na posameznih območjih. Na njih so skupaj z občani pretresali predloge in skupaj izpolnjevali obrazce, da bi bili predlogi čim bolj pripravljeni.

Po besedah **direktorice občinske uprave Marine Rebec** je vrednost 16 predlogov presežala višino

predvidenega zneska, 13 potencialnih investicij ni v občinski pristojnosti, 23 predlogov so zavrnili, ker se že izvajajo oziroma so predvideni v drugih občinskih projektih, dva presežata določen termin izvedbe, en predlog pa ni prispel pravočasno.

Predlogi so sicer zanimivi in zelo raznoliki. Med njimi so tudi ureditev ali obnova igrišč, postavitev informativnih ali okrasnih tabel, klopnic in košev za smeti, čiščenje vodnjaka, ureditev igrišča za odbojko na mivki, postavitev avtomatske garderobne omarice za prtljago, »street art« festival, umetniška poslikava, mreža urbanih ping-pong miz, fitnes table na prostem, posaditev drevoreda in postavitev piknik prostora.

Kot ugotavlja Rebec, so se delavnice obrestovale. »Predlogi so bili kar kakovostno napisani. Opazili pa smo tudi, da so predlagatelji znali poiskati informacije. Večina je spraševala o vrednosti samih projektov, zato smo jih skupaj finančno ovrednotili.«

Glasovanje bo potekalo od 21. do 31. oktobra preko e-aplikacije na spletni strani Občine Postojna. Občani, starejši od 15 let, bodo v poštni nabiralnik prejeli kodo za glasovanje. Možno pa bo tudi glasovanje na sedežih krajevne skupnosti ali Občine. Tako kot leta 2019 bo vsakdo glasoval za dva predloga, enega s svojega območja in enega s preostalimi treh.

Mateja Jordan

Obnova Tržaške (kljub težavam) napreduje po planu

Tržaški cesti se je v tem času bolje izogniti, saj je središče Postojne že pred poletjem postalo gradbišče. Opozorila so od 1. septembra zaradi bližine šole še toliko bolj na mestu, čeprav na Občini zatrjujejo, da kljub rekonstrukciji ulice otroci varno dostopajo do šolskih vrat. Tako bo tudi takrat, ko bodo stroji zakopali na cestišče pred šolo. Gradbeniki sicer sledijo terminskemu planu, čeprav imajo zaradi neobstoječih načrtov infrastrukture nekaj težav, in so ga zato prisiljeni spreminjati ter kombinirati različna delovišča, to pa jezi predvsem lastnike trgovin. Obnova Tržaške se bo nadaljevala tudi čez zimo in se predvidoma zaključila konec maja 2022.

Po pojasnilu **sekretarja za okolje in prostor na postojnski Občini Roberta Ozbiča** potekajo dela po načrtih, razen pri pokopališču, kjer se se začela z enotedenskim zamikom. Prvo delovišče med Mercatorjem in knjižnico so že zasuli in tako omogočili dostop do lokalov oziroma trgovin. »Stritarjeva ulica in zgornji del Jenkove sta prekrita z grobim asfaltom, položeni so tudi vsi vodi

od kavarne Mlečna do nekdanje blagovnice,« razlaga Ozbič in dodaja, da so morali zaradi predvidene izgradnje dvigala prestaviti kanalizacijo na tem delu in jo priključiti na Jenkovo. Po njegovih besedah pa je že pripravljena tudi ploščad za vrtnenje mikropilotov, ki bodo služili kot zunanji opaz objekta.

V začetku septembra so začeli tudi z izkopom za kanalizacijo iz smeri Titove ceste, sredi meseca pa so zaradi del na najožjem delu Tržaške ceste prekinili promet in ga v obe smeri od delovišča speljali dvosmerno.

»Tako na južnem delu od Titove ceste navzgor kot od Trga padlih borcev navzdol poteka vgrajevanje komunalne infrastrukture – kanalizacije, vodovoda ter električnih in telekomunikacijskih vodov. Pri izvedbi so izvajalci naleteli na manjše, ampak pričakovane težave. Odkriti so bili stari priključki in odtoki na kanalizacijski sistem, ki niso bili evidentirani v kataster, kar pa izvajalec sproti rešuje in usklajuje s projektantom,« so pojasnili na Občini. »Izvajalci dobesedno tavajo v temi in sproti odkrivajo cevi oziroma vode. Dogaja se, da prebijejo kakšno cev, in brizga voda, ali prekinejo električni tok,« opisuje neprilike **župan Igor Marentič** in pojasnjuje, da so prav zaradi teh težav nekoliko spreminjali plan. Kot še pojasnjujejo na Občini,

Prvo delovišče med Mercatorjem in knjižnico so že zasuli in tako omogočili dostop do lokalov oziroma trgovin.

se je »zamaknila izdelava zgornjega stroja na zgornjem delu med Trgom padlih borcev in nekdanjo blagovnico, saj je nujno, da se vse priključke ustrezno evidentira in poveže na nove komunalne vode.«

To pa je razjezilo nekatere lastnike trgovin ob Tržaški, saj so bili zaradi gradbišča dobesedno pred vrati zaprti cel mesec in pol (namesto načrtovanih 10 dni), še zdaj pa je očitno visok, pri nekaterih kar dvotretjinski upad prometa. Pritožujejo se tudi nad stalno spreminjajočimi se napovedmi in terminskimi plani.

Na Občini zato že pripravljajo odlok kot podlago za razpis za izplačilo odškodnin oziroma povračilo izgubljenega dohodka, kar so napovedali še pred začetkom obnove. Po županovih besedah bodo izplačevali odškodnine posebej za letošnje leto in za prvo polovico naslednje-

ga. »Pravna služba zdaj pripravlja podlage za izračun in izplačilo odškodnin prizadetim,« pravi župan in dodaja, da še niso določili, po kakšnem ključu in v kakšnem deležu se bodo odškodnine izplačevale niti kolikšen znesek bo za to namenjen.

Pred 1. septembrom je Občina preko šole obvestila starše otrok, ki obiskujejo OŠ Miroslava Vilharja, naj čim manj vozijo po Tržaški in upoštevajo signalizacijo. Dela na odseku pred samo šolo se bodo sicer začela še letos, saj jih zima (razen ob sneženju in temperaturah pod ničlo) ne bo ustavila. »Ker bo v tem času na šoli potekal pouk, že razmišljamo, kako bomo poskrbeli za varnost. Ena od možnih rešitev je tudi ureditev dostopa z zadnje strani šole, mimo stadiona,« razkriva župan.

Besedilo: Mateja Jordan; fotografija: Valter Leban.

(Nekatere) Orehovce skrbi prihod Turkov

Turški investitor je s potrditvijo lokacijske preveritve za zemljišče na območju Devci pred Orehkom dobil zeleno luč postojnskega Občinskega sveta (OS) za gradnjo začasnega namestitvenega centra. Nekatere domačine ob tem skrbi, kako bo delovanje kampusa vplivalo na njihovo življenje, opozarjajo pa tudi na problem varovanja okolja. Čeprav so vaščani že spomladi izrazili pozitivno mnenje o prihodu turških delavcev in je prihod Turkov podprl tudi župan, del Orehovcev poudarja, da je o tem odločila manjšina.

Krajevna skupnost (KS) Orehek je strinjanje z načrti potrdila na sestanku krajanov v mesecu maju. **Predsednica Krajevne skupnosti (KS) Orehek Tina Klanjšek** pojasnjuje, da »vaščani niso o ničemer odločali«, saj lahko KS v takih primerih poda le mnenje. »Sestanek je bil sklepčen, saj se ga je udeležilo 37 volivcev od 165, torej več kot 5 odstotkov,« zaključuje. Udeleženci sestanka so po besedah **Mirana Kogovška** sicer izrazili željo, da bi o nameri odločalo čim več vaščanov. »Predlagali smo, da si za odločanje vzamemo vsaj teden dni časa, a predlog ni bil upoštevan,« zatrjuje Kogovšek.

Krajane skrbi zlasti morebitno onesnaženje vode, pa pravi **Simon Damijan**, lastnik nepremičnine v Orehku. Doslej so zbrali več kot 50 podpisov za zaščito vodnega vira in hkrati, kot pravi, izrazili tudi

»nestrinjanje z delovnim taboriščem«. »Nevarnost onesnaženja pitne vode zaradi delovnega taborišča neposredno ob črpališču pitne vode Korotan je velika,« opozarja Damijan in se pri tem sklicuje na študijo organizacije Alpe Adria Green. Kogovšek izpostavlja tudi problem velike količine vode, ki se bo ob obilnih padavinah nabirala na 20 tisoč kvadratnih metrov velikem platoju kampusa in se po naravni poti z vsemi nečistočami iztekala proti Korotanu.

Klanjškova ne vidi nevarnosti za vodni vir, saj je, kot razlaga, zaledje Korotana na južni strani ceste v smeri Hruševja. Podobno razmišlja **župan Igor Marentič** in dodaja, da je Korotan veliko višje od zemljišča, kjer bo urejen kampus. »Čistilna naprava pa mora zagotavljati 100-odstotno zanesljivost,« še poudarja in spomni na dolgole-

Na območju Devci pri Orehku gradijo začasni namestitveni center za turške delavce.

tno živinorejsko dejavnost na območju. »Ta pa velja, kot vemo, za enega večjih onesnaževalcev.« Ker na območju ni urejene fekalne in meteorne kanalizacije, je za fekalne in odpadne sanitarne vode sicer predvidena mala komunalna čistilna naprava.

Nezadovoljni vaščani so o dogajanju obvestili tudi inšpekcijske službe, saj se po njihovem mnenju »dela izvajajo na črno, brez gradbenega dovoljenja in v nasprotju z interesi vaščanov«. Gradbeni inšpektor sicer julija na delovišču v Orehku in ob kasnejšem pregledu dokumentacije ni zaznal nepravilnosti. Na Inšpektoratu, kjer so

prejeli tri prijave, zagotavljajo, da bodo nadzorovali tudi nadaljnje gradbene posege izvajalca. Kot pojasnjujejo, gre v tem primeru za varovanje javne koristi, zato lahko organ začne postopek po uradni dolžnosti, a prijava šteje le kot morebitna pobuda, in ne kot zahteva stranke za uvedbo inšpekcijskega postopka.

Na Inšpektoratu za okolje in prostor pa so takoj po prijavi ukrepali zaradi nepravilnega odstranjevanja azbestne kritine s petih objektov nekdanje farme. Kot je ugotovila inšpektorica, samostojni podjetnik iz Ribnice kritine ni odstranjeval v skladu s predpisi, zato je odredila

Ubeljci ne dajo »svoje« vode

Veliko in Malo Ubeljsko se z vodo iz nanoških virov oskrbuje že od 60. let prejšnjega stoletja. V lasten vodovod s kakovostno vodo (kot jo presegajo krajanom) so sami vložili mnogo ur prostovoljnega dela, pa tudi lastnih sredstev. Namera Občine, da vasi priključi na javni vodovod, jih je zato dobesedno šokirala, saj so na Občini že skoraj šest let sodelovali s krajevno skupnostjo pri pripravi projekta, s katerim bi krajanom zagotovili tudi mikrobiološko neoporečno vodo. Na Občini pojasnjujejo, da je zaplet predvsem pravne narave in se vendarle trudijo najti legalno pot.

»Projekt urejanja vaškega vodovoda se je začel že v 60. letih prejšnjega stoletja. Skozi desetletja so ga krajanom dograjevali, pa tudi vzdrževali in obnavljali,« razlaga **predsednik Krajevne skupnosti (KS) Veliko Ubeljsko Boštjan Stegel**. Kljub temu da je voda čista, je občasno motna,

saj UV žarnica ne zagotavlja ustrezne dezinfekcije, sploh ob večjih nalivih. Zdravstvena inšpekcija je ob ugotovitvah o občasni mikrobiološki in zdravstveni neustreznosti oziroma neskladnosti vode s parametri zato že pred časom naložila krajevni skupnosti ureditev mikrofiltracije.

Za to pa potrebujejo nov rezervoar, razlaga Stegel. Odločili so se za skupnega v povezavi z Malim Ubeljskim, kar bi pocenilo investicijo in tudi poznejše vzdrževanje. V sodelovanju s stroko in Občino so pripravili projekt in podali vlogo za gradbeno dovoljenje, a odgovora z Upravne enote niso dobili. »Po osmih mesecih pa je bil odgovor negativen, saj Občina ni dala soglasja za poseg v javno dobro,« še pravi Boštjan Stegel.

»Edina težava je v zakonodaji, ki Občini ne dovoljuje vlaganja v zasebno infrastrukturo,« pojasnjuje zaplet oziroma pravne ovire **župan Igor Marentič** in povsem razume krajanom, ki želijo zadržati »svojo«

vodo. Po njegovi oceni je projekt vreden okoli 330 tisoč evrov in poleg povezave vodovodnih sistemov Malo in Veliko Ubeljsko obsega izgradnjo vodohrana, vodomerov, jaškov, zamenjavo azbestnih cevodov in nadgradnjo vodarne s sistemom mikrofiltracije.

»V Postojni imamo dva vodna vira, Korotan in Malni. Za ostale tri vire skrbijo krajevne skupnosti in so zelo različni. Na Razdrtem zagotavlja infrastruktura čisto vodo, v Šmihelu pravkar urejajo filtrirne sisteme, na Ubeljskem pa je treba urediti tudi vodovod, saj je star in ima večje izgube, ter postaviti novo čistilno napravo v zajetju,« razlaga Marentič.

odstranitev odmetanih kosov. Ob kontroli je ugotovila, da je kritina ustrezno uskladiščena in označena kot azbestni odpadki. Po podatkih inšpekcije gre za skoraj 32 ton azbestnih odpadkov.

Nasprotniki kampusa so svetnikom pred sejo, na kateri so odločali o lokacijski preveritvi, predlagali, da »elaborat dobro proučijo, razmislijo o kratkoročnih in morebitnih dolgoročnih posledicah na življenje vaščanov in se po svoji vesti odločijo«. Svetniki so kljub pozivu z 11 glasovi za in enim proti predlog podprli. Gradnja naselja zdaj lahko steče, turški investitor pa mora pridobiti še gradbeno dovoljenje za malo komunalno čistilno napravo, ne pa tudi za bivalne kontejnerje.

Kot so potrdili v **podjetju Yapi Merkezi**, so postopki že v teku in naselje bo postavljeno do konca leta, ko bodo vanj poleg ostalih preselili tudi okoli 60 delavcev, zdaj nastanjenih v naselju Pivka jama. Delavci, na delovišču zaposleni sicer šest dni v tednu, vendarle ne bodo imeli omejenega gibanja. V kampusu bodo zanje uredili površine za rekreacijo, načrtujejo pa tudi turistične obiske po Sloveniji.

Besedilo: Mateja Jordan; fotografija: Valter Leban

Svetniki prižgali zeleno luč gradnji začasnega delavskega naselja pri Orehku

Kljub izgredu, ki se je zgodil med sejo, je občinski svet na septembrski seji potrdil lokacijsko preveritev, s katero so v Orehku omogočili postavitev nastanitvenih objektov za delavce iz Turčije, ki bodo gradili 2. železniški tir. Najodločnejši nasprotnik postavitve naselja za turške delavce je prišel na sejo občinskega sveta, se sprehajal po dvorani in grozil občinskim svetnikom.

Nastanitveni center bodo sestavljali kontejnerji, v katerih bodo urejene pisarne, spalnice, jedilnica s kuhinjo, skupni dnevni prostori, sanitarije, pralnica, frizer, ambulanta, trgovina in športno igrišče. Postavitev montažnih kontejnerjev je predvidena za obdobje do zaključka gradnje drugega tira, toda ne več kot za pet let. Območje nastanitvenega centra naj bi imelo dva vhoda oz. izhoda na lokalno cesto, je komunalno opremljeno in ne bo terjalo izvedbe nove javne komunalne opreme. Pitna voda je napeljana iz javnega vodovoda, nista pa zgrajeni fekalna in meteorna kanalizacija. Kot je bilo slišati na seji, je za sanitarne in fekalne vode predvidena mala komunalna čistilna naprava. Na

območju je priključek na elektro omrežje z lastno transformatorsko postajo.

Prevoz delavcev z avtobusom in osebnimi avtomobili bo potekal v smeri Hruševje. Vožnja v smeri Orehka ne bo potekala. Naselje bo ograjeno in varovano. Vhodi v naselje in izhodi iz njega bodo nadzorovani in organizirani. Podoben nastanitveni center je bil postavljen na Jesenicah za delavce, ki gradijo tunel Karavanke.

Z lokacijsko preveritvijo (podprlo jo je 11 svetnikov) je dobil investitor, podjetje Yapi Merkezi, pravno podlago za ureditev delavskega naselja.

Čeprav so vsi nosilci urejanja prostora in pristojna ministrstva dali

pozitivno mnenje, se je na seji vnela polemika, v kateri so očitki leteli predvsem na ne celovito obveščanje, kar pa sta **predsednica Krajevne skupnosti Orehek Tina Klajnsček** in **slovenski predstavnik podjetja Yapi Merkezi Samo Ivančič** odločno zankala. Vsa gospodinjstva v krajevni skupnosti so namreč prejela vabilo na sestanek z investitorjem, odzvala pa se jih je le peščica. Tudi javna razgrnitev ni bila deležna odziva. Svet krajevne skupnosti je dal k projektu pozitivno mnenje, investitor pa se je zavezal, da bo krajevni skupnosti za vsako leto bivanja izplačal 20 000 evrov oziroma zgradil kanalizacijsko omrežje.

»Ob podanih obrazložitvah ne moremo biti proti. Pridobljena so bila vsa pozitivna mnenja, krajanom pa bi bilo dobro pojasniti, kaj bo po odhodu turških delavcev, saj je med drugim mogoče zaslediti bojazen, da bi tu zrasel begunski center,« je v razpravi dejala **Tamara Bizjak (SDS)**. **Viktorija Kukanja (SDS)** pa je opozorila, da gre za dve kulturi, ki nikakor ne gresta skupaj. Na to se je odzval **Robert Pavšič (Lista Mi znamo)**, češ da ksenofobna politika ne sodi v občinski svet in dodal: »Če predsednica krajevne skupnosti reče, da je vse v redu, je to zame dovolj. Niso vsi za, ker ne morejo biti. Ampak nekdo na koncu prevzame odločitve.« »Vsa ministrstva in vsi pristojni zavodi so dali pozitivno mnenje, morebitne nepravilnosti pa naj preverijo inšpekcijske službe,« je dejala **Tanja Dekleva (Lista Mi znamo)**.

Kot je na vprašanja svetnikov odgovorila Tina Klajnsček, bo zemljišče po zaprtju nastanitvenega centra in odstranitvi montažnih objektov očiščeno, po besedah **župana Igorja Marentiča** pa bodo tam znova veljali dosedanja občinski načrti.

Blanka Markovič Kocen

Ubeljci želijo ohraniti svoj vodovod, zato KS Veliko Ubeljsko in Občina Postojna iščeta ustrežno rešitev.

Krajani Velikega Ubeljskega so se s predstavniki Občine sestali v zadnjem mesecu dvakrat in kot kaže,

je rešitev blizu. »Ta mora biti legitima,« poudarja župan in verjame, da so našli način, kako okoli 60 go-

spodinjstvom zagotoviti čisto in zdravo vodo. »Občina bo podelila služnost izvajalcu, v tem primeru Krajevni skupnosti, v imenu tistih, ki imajo vodno pravico, to so prebivalci Ubeljskega. Občina pa bo v času gradnje vsako leto pripravila razpis za sofinanciranje vodovoda po vzoru Razdrtega in Šmihela,« načrtuje Marentič. Ta najprej napoveduje izgradnjo večjega rezervoarja in filtracije, nato pa postopoma novega omrežja. Za primer izpada vode pa bodo gospodinjstva hkrati priključili tudi na postojnski vodovod.

Besedilo: Mateja Jordan; fotografija: Valter Leban.

Sedemdesetletnica postojnskih tabornikov dokazuje, da so taborniki po duši in srcu. Čestitamo!

Postojnski taborniki – 70 let šole za življenje

Najstarejše slovensko taborniško društvo je letos obeležilo 70 let neprekinjenega delovanja. S skavti so odprli skupne prostore na Vilharjevi ulici in ob svojem jubileju povabili nekdanje generacije tabornikov. Danes povezuje društvo približno 150 članov.

Priključitev Postojne k matični domovini je na nek način povezana tudi z nastankom taborniškega gibanja, je prepričan **Franko Blažina**, avtor besedila o nastanku postojnskega taborniškega društva. Predvojni skavt **Drago Jordan** in gozdovnik **Rudi Hohn - Pešendaš** sta leta 1951 sklicala ustanovni občni zbor taborniške organizacije. Kot strastna ljubitelja narave sta jo želela približati tudi takratni mladini.

Še istega leta je prva generacija na taboru v Predvdvoru preverila pridobljeno taborniško znanje. Na dan izleta na Storžič mu je v ušesih odzvanjala beseda viharnik. »Pred odhodom domov sta nas skavt in gozdovnik pohvalila in spomnila, da bi bil čas, tej naši organizaciji zbrati ime. Takšno ime, ki bo simboliziralo značilnosti našega kraja.« Razmišljali so o proteusu in stalagmitih, nato pa je v »tej poplavi imen **Tomaž Tušar** izustil ime Kraški viharniki. Nismo bili navdušeni nad njim, toda bolj kot smo ga ponavljali, bolj nam je bilo všeč. Saj je viharnik simbol kljubovanja, in naši ljudje so kljubovali zgodovinskim viharjem in vztrajali na svoji skopi, a lepi zemlji.«

Enkrat tabornik, vedno tabornik

Starešina Roda kraških viharnikov, 23-letna Pija Šarko, na to trditev odgovori z nasmehom: »Ja in ne. Morda je bil vsak enkrat tabornik, malo je takih, ki so res vztrajali. So pa tudi izjeme.« Rod kraških viharnikov je nastal 3. junija 1951, le nekaj mesecev po ustanovitvi krovne organizacije. »Ko smo nekdanjim članom pošiljali vabila za srečanja, so bili zelo veseli. Pri osemdesetih letih je verjetno zelo lepo videti nekoga, s katerim si se v mladosti družil.« 18. septembra so pripravili slavnostno akademijo, teden zatem je bilo pri taborniški koči še druženje.

44-letni **Miha Uhelj** je med starejšimi aktivnimi člani taborniškega društva. Pravi, da je postojnsko društvo pravzaprav drugo: »Odred treh smrek iz Sevnice je bil pred nami. Ampak oni so vmes zamrli. Mi imamo najdaljši staž kot neprekinjeno delovanje. Kot vsako društvo smo imeli tudi mi vzpone in padce. V mojem času so peljali naprej tudi samo z desetimi taborniki.« Prepričan je, da mora biti »inovativno in dosledno, da člani ostajajo«, kar ob veliki izbiri aktivnosti za otroke ni najlažja naloga.

Starešin za članstvo sicer ne skrbi, prijavljeni so v čakalni vrsti. »V tem šolskem letu smo vpisali 20 novih članov.« Najboljša reklama je dobra beseda prijatelja. Najpogostejše se vpisujejo šolarji prve triade osnovne šole, »potem pa te številke začnejo upadati«. V dijaških in študentskih letih običajno ostane le eden na generacijo, ki vodi nadaljnje aktivnosti. Ti so največkrat

vklučeni v društvo že »od začetka. Po navadi je to tista manjšina, ki vztraja. Ti zleze pod kožo,« meni Miha. Starejši člani so danes podpora, za delovanje društva skrbijo mlajše generacije; tako se štafeta prenaša naprej.

Taborniki in skavti so šest let gradili svojo hiško

Pija ocenjuje, da imajo »zelo dober odnos s skavti, če ne sploh ne bi imeli skupnih prostorov. To je verjetno tudi prvi prostor v Sloveniji, kjer sta obe organizaciji skupaj.« Hiško tabornikov in skavtov so uradno odprli konec avgusta. Čeprav se po tradiciji ali vrednotah nekoliko razlikujejo, »tukaj ni nekega rivalstva. Vsaj mi tega ne čutimo,« razlaga Miha. Skupaj so jo gradili šest let, večji del je plod njihovih rok. »Brez starejših ne bi bili, kjer smo. Vseeno kaj modrega vedo, mladi pa se nismo še nikoli prej srečali z zidanjem,« je hvaležna Pija. Hiška ni popolna, ima »lepotne napake, niso vse stene ravne, ampak bistvo je, da smo se nekaj novega naučili in da lahko vsak s ponosom reče, to sem pa jaz naredil«. Miha dodaja, da je sobivanje posledica skupnih prizadevanj ob žledolomu. »Taborniki smo prevzeli glavno pobudo k vzpostavitvi kriznega centra in k sodelovanju povabili tudi skavte. V nekaj dneh smo spravili zadevo na visok nivo. Od takrat je zgodba samo rasla.« Sicer z njimi že več let sodelujejo pri projektu Luč miru iz Betlehema.

Taborniki hitro odrastejo, saj kmalu prevzamejo veliko odgovornosti. Starešina pomirja, da »odgovor-

nost raste z leti, začne se z vodniškimi tečajem«. Tudi če se v teh vodah ne znajdeš, »se za vsakega najdejo svoje naloge«. Otroke po starosti porazdelijo v vode; trenutno jih je 14, v vsakem je osem otrok in en vodnik. »Načelnik skrbi za celoten program v rodu, starešina za finančno in materialno poslovanje.« Vse te organizacijske izkušnje so koristne za njihovo prihodnost.

Taborjenje je češnja na vrhu torte

Vodi se sestanejo enkrat tedensko in spoznavajo teoretične in praktične taborniške veščine. Vsak mesec imajo raznolike akcije, »da otroci doživijo čim večji spekter iz različnih smeri,« razloži Pija. Čistilne akcije organizirajo že več kot 20 let. Tudi pri tem so se veliko povezovali z drugimi organizacijami v občini. Spodbujanje mladih k zdravemu načinu življenja je v srcu njihovega delovanja.

Vrhunec so seveda taborjenja in zimovanja. »Lani smo izvedli virtualno zimovanje,« za letos še ne vedo, saj se odloki hitro spreminjajo. Letošnje taborjenje se na srečo ni dosti razlikovalo od prejšnjih izvedb. Imeli so pripravljene rezervne načrte, še več poudarka dajejo higieni. Prvič so bili v Ribjeku pri Osilnici, »kjer je Kolpa malo bolj mrzla.« Miha se pošali, da so ljudje »odkrili glamping, mi pa glampamo že 70 let!« Taborniki za vedno odnesejo veščine za življenje, »zato posledično rečemo taborniška šola za življenje,« še zaključuje Miha Uhelj.

Besedilo: Jaka Zalar; fotografija: arhiv Roda kraški viharniki.

PGD Postojna

Prostovoljno gasilsko društvo (PGD) Postojna je največje gasilsko društvo v GZ Postojna, obenem tudi eno najstarejših v tem delu Slovenije. Ustanovljeno je bilo leta 1880, pobudo zanj je dal takratni mestni župan Miroslav Vičič, zato ga štejemo za ustanovitelja takratnega GD Postojna.

Gasilstvo je pod italijansko okupacijo skoraj zamrlo, takoj po drugi vojni pa je skupina zanesenjakov obudila delovanje gasilskega društva. Materialno in kadrovske se je okrepilo in že takrat pridobilo velik ugled, tako zaradi osnovnega delovanja kot udeleževanja v širšem narodnem in kulturnem okviru. Pomembna prelomnica v njegovem delovanju je bila gradnja prizidka gasilskega doma na Ulici prvega maja leta 1982.

GRC Postojna – uresničenje dolgoletnih sanj

PGD Postojna danes šteje skupaj 208 članov. Pionirjev in mladincev je 66, operativnih članov 62, veteranov 22, pripravnikov 10, članov 34 in podpornih članov 5. Deset redno zaposlenih predstavlja poklicno jedro pod **vodstvom Andreja Tratnika. Predsednik društva je Janez Oražem, poveljnik pa Mitja Šantelj.** Seveda bi lahko našli še veliko imen namestnikov in pomočnikov, zadolženih za različne pomembne dejavnosti, od katerih je odvisno tekoče delovanje uigrane ekipe. Društvo je za potrebe in naloge, ki jih ves čas opravlja uspešno, zadovoljivo opremljeno. Ravno v tem mesecu mineva tretje leto od vselitve v nove, najsodobnejše prostore Gasilsko-reševalnega centra (GRC) Postojna. Z njim je Občina Postojna rešila dolgoletno prostorsko stisko obeh organizacij, gasilske in reševalske. Vse od nastanka društva, torej 140 let, pa ostaja glavna težava pridobivanje finančnih sredstev v lastni lokalni skupnosti. K temu pripomore tudi zakonska neurejenost na državni ravni. V zadnjih

Operativni člani PGD Postojna redno sodelujejo v intervencijah na primorski avtocesti.

letih je bilo nabavljenih nekaj večjih vozil, med drugim nujno potrebna avtolestev, namenjena reševanju in gašenju na izjemnih višinah. Pomembnejši pridobitvi letošnjega leta sta večnamensko logistično vozilo, opremljeno z (večkrat prepotrebno) nakladalno rampo, in novo vozilo GVGP-2, prvenstveno namenjeno posredovanju ob požarih v naravnem okolju. Prejšnje vozilo, ki so ga zaradi namembnosti poimenovali »Gozdar«, pridno uporablja nov lastnik, PGD Planina.

Aktivnosti operativnih članov so v glavnem sodelovanje na intervencijah; v zadnjem obdobju jih je povprečno okoli 200 na leto. Nedavno so svojo profesionalno pripravljenost izkazali ob dveh večjih požarih na industrijskih objektih v občini, redno intervenirajo tudi na primorski avtocesti, sodelujejo pri reševanju v prometnih nesrečah in gašenju pogostih požarov na osrednjem vojaškem vadbišču Poček. Vsa leta namenjajo veliko pozornosti izobraževanju in rednemu izpopolnjevanju, udeležbi na gasilskih tekmovanjih in njihovi organizaciji ter sodelovanju na vseh večjih prireditvah v Postojni in okolici. Med njihovimi storitvami so tudi servis gasil-

skih aparatov, prevozi vode, pranje in polnjenje tlačnih posod, razni prevozi ter servis in prodaja gasilnih naprav. Še vedno najdejo čas za druga prostovoljna dela in aktivnosti.

Gasilski podmladek zagotavlja kontinuiteto

Letos spomladi, po izboljšanju epidemioloških razmer, so mladi gasilci po daljšem premoru začeli z rednimi gasilskimi vajami. V juliju, času šolskih počitnic, so na veliko veselje mladincev uspešno izpeljali 2. mladinski gasilski tabor PGD Postojna. Udeležilo se ga je 23 otrok, od tega 12 pionirjev in 11 mladincev. Tridnevni tabor konec tedna je vključeval vse, kar nadobudni mladi gasilci potrebujejo. V izobraževalnem programu so se preizkusili v uporabi razpiral in škarij za rezanje zveržene pločevine, se v polni gasilski opremljeni udeležili nočne simulacije za primer intervencije požara na avtomobilu, si ogledali gasilski film in se udeležili kviza. Zabavnejši del so predstavljali kopanje v bazenu na dvorišču gasilskega doma, plezanje med krošnjami Pustolovskega parka v Postojni in obisk okoliške kmetije.

Sistematično delo z mladimi se odraža v dolgi vrsti podmladka.

PGD Postojna danes opravlja svoje naloge kot obvezna javna služba. Ima status osrednjega gasilskega društva in je z vladno uredbo zadolženo za izvajanje nalog zaščite in reševanja ob nesrečah z nevarnimi snovmi, nesrečah v cestnem prometu in nesrečah na vodi. Območje, na katerem kot osrednja enota izvaja zaščito, reševanje in pomoč ob najrazličnejših nesrečah, sodi med najbolj ogrožene v Sloveniji. Ob vseh požrtvovalnih prostovoljnih reševalnih posegih so nemalokrat ogrožena tudi njihova lastna življenja.

S tem kratkim sestavkom o PGD Postojna zaključujemo niz predstavitev devetih prostovoljnih društev v okviru Gasilske zveze Postojna.

Besedilo: Marino Samsa; fotografiji: arhiv PGD Postojna.

Iztok Zemljič

Dimnikarski mojster ne postaneš kar tako. Že odkar ta obrt oziroma poklic obstaja, zahteva nemalo znanja in veščin, ki si jih je treba pridobiti z učenjem in s trdim delom. Iztok Zemljič iz Planine, dimnikarski mojster z veliko začetnico, zaokrožuje štiri generacije dimnikarstva v svoji družini s kar 130-letno tradicijo. To je najstarejša dimnikarska družina v Sloveniji.

Iztok Zemljič je nadvse prijeten sogovornik, spoštljiv, strokovno podkovan, uglašen in široko razgledan. V njem prepoznamo cenjenega mojstra, ki bi bil lahko tudi odlični predavatelj, a je raje ostal zvest svojim dimnikom in sajam. Postal je tudi sodni izvedenec in cenilec za dimnikarstvo, je podpredsednik sekcije dimnikarjev in predsednik dimnikarske izpitne komisije za dimnikarske mojstre pri Obrtni zbornici Slovenije, in ta je članica evropske federacije dimnikarjev – ESCHFOE.

■ **Pred mano razgrne nadvse zanimivo zbirko starih fotografij, računov, popisov, zapisov, spričeval in drugo dokumentacijo, ki nas povede v zgodbe in čas njegovih prednikov.**

Včasih so bili najpomembnejši v mestu in na podeželju zdravnik, učitelj, župan in dimnikar. Moj praded Fran Mrhar iz Planine se je šolal doma v Sloveniji, mojstrski izpit pa je polagal na Reki. Takrat se je obrt še kupovala in tako je morala marsikatera družina prodati nekaj svojega imetja, živine, da so svoj mladi rod spravili h kruhu. Poklic je za njim prevzel moj stari oče Janko Mrhar med drugo vojno, a so ga gestapovci leta 1943 prijeli v nekdanji gostilni Gnezda na Uncu. Ker

je bil zgovoren, bister in je znal nemško, ni šel v taborišče, temveč služil na domačijo v Špital ob Dravi. Po vojni se je trmasto upiral takratnemu režimu, ker je narekoval vključevanje v zadrage, in bil tudi pokončni član TD Sokol v Planini. Kot dimnikar je takrat delal na kar obsežnem območju od Unca in ob Planinskem polju vse do Jakovice. Sicer pa hiša mojih prednikov stoji v Trgu, ob spodnji cesti v Planini.

■ **Vaša mama je spoznala vašega očeta Vinka Zemljiča, ki je bil iz Ruš pri Mariboru, po čistem naključju. V Postojno je prišel v začetku 50. let za dimnikarskega vajenca.**

Za vajenca je prišel k mojstru Mihaliču, ker pa je imel tudi on probleme s takratno oblastjo, je prebегnil v Nemčijo. Očetu so tako po zaključeni obrtni šoli in vajištvu že 20-letnemu ponudili službo. Spomnim se, da je delal od jutra do večera. Tako se je v naši družini dimnikarstvo z dveh koncev združilo v eno in v tej smeri se je seveda odvijalo tudi moje bodoče poklicno življenje, iz roda v rod.

Pri petnajstih sem bil pač mladostno raztresen in nisem ravno vedel, kaj bi sam s seboj, a me je

oče znal kaj hitro malo trše prijeti in me smelo usmeriti naprej. Zaključil sem srednjo gradbeno šolo v Mariboru (ta vključuje tudi program za dimnikarstvo) in nadaljeval s študijem ob delu.

Na mizi pa je tudi debela knjiga za srednje šole Dimnikarstvo, ki jo je napisal prof. Franc Vrečko. Mojster Iztok mi jo med pogovorom večkrat omenja in pokaže kot temeljni učbenik svojega profesorja, s katerim še ohranja stike in ga visoko spoštuje.

■ **Vaše podjetje Cadea, d. o. o. je zdaj edino tovrstno dimnikarsko podjetje v postojnski občini. S svojimi storitvami pokrivate torej dokaj obsežno območje.**

Res je obsežno, saj zaobjema območje vse tja do celotne Podgure, pa do Stran in Ubeljskega. Moj delovnik se tako po zaključenem delu na terenu konča praviloma zvečer, saj moram svoj prosti čas, ne ravno z veseljem, posvetiti obveznemu urejanju obsežnega birokratskega in administrativnega dela, ki ga narekuje in zahteva današnji sistem, a mi ga nihče ne plača, in zame se delo za vikend ne ustavi. Od slednjega sem bolj utrujen kot od dela samega, saj ga opravljam z velikim veseljem.

■ **Dimnikarstvo se je skozi stoletja in desetletja spreminjalo, in danes ga je težko primerjati s tistim nekoč. A temeljne veščine in znanja v tej obrti še vedno ostajajo. Morda tudi katero obvezno orodje?**

Obvezno orodje dimnikarja je bil štosar – značilna okrogla žica s krožno krtačo prek ramen, pa *partviš* – ročno omelo (skovanke iz nemških besed) in strgula – to še vedno uporabljam. Z razvojem kurilnih naprav se je spreminjala tudi tehnologija čiščenja in nadzora nad njimi; slednjega je v zadnjih tridesetih letih vse več. Nekoč so se dimnikarji vozili s kolesi, danes pa v avtih prevažamo razne sesalce, opremo in druge stroje za čiščenje, detektorje pa merilne instrumente, s katerimi preverjamo in zagotavljamo varnost pred emisijami in požari.

■ **Nikakor ni mogoče prešteti vseh najrazličnejših dimnikov, ki ste jih na svoji poklicni poti čistili vsepovsod. Kaj vse se je poleg saj znašlo v njih?**

O marsikaj, kar so ljudje skrili, v njih pozabili, a enega ne bom nikoli pozabil. Neke jeseni, ko je sadje polno obrodilo, so si divje čebele, ker so imele hrane na pretek, v njem ustvarile svoj panj oziroma domovanje. Namesto saj se mi je ob ometanju začel na veliko vlivati med. Dobesedno sem postal dimnikar, ki se mu je cedil med.

■ **Pa vendar še vedno prevečkrat rado zagori tudi v dimnikih. Zakaj so požari, zastrupitve in nasploh posledice škodljivih emisij?**

Predvsem tu botrujejo človeška malomarnost, neodgovornost in premalo sprotne preverjanja varnosti in še kakšen dejavnik bi se našel. Saj veste, včasih je dovolj samo iskra ... in že je vse v plamenih.

■ **Ko ga povprašam, kako je bilo z značilno dimnikarsko uniformo oziroma delovno obleko skozi zgodovino, mi že prinese tisto svojo ta boljše z zlatimi gumbi za posebne slavnosti in priložnosti in razloži.**

Pravzaprav se uniforma ni kaj dosti spremenila in ima svoja pravila. Vsakodnevna delovna sajasta obleka s kapo je tista, v kateri na terenu srečujete dimnikarje že dolgo. Ko pa govorimo o uniformi in pravici do nje, pa ta narekuje določen protokol. Vse o rangu mojstra povedo zlati gumbi, postavljeni v eni oziroma v dveh vrstah. Eden od bavarskih kraljev je podelil pravico, da mojstri nosijo cilindre.

■ **Menda je dimnikarstvo najstarejša organizirana cehovska obrt, ki še dolgo ne bo izumrla, no – vsaj dokler si bomo kurili v naših bivanjskih prostorih in še kje.**

Res je najstarejša. Pred stoletji je dimnikarstvo sodilo med nomadske poklice, po čemer so bili poznani Italijani, saj so se selili iz mesta v mesto. Šele po velikem požaru na Dunaju v 15. stoletju je postajalo vse bolj organizirano in urejeno s predpisi. Leta 1664 je bil na območju takratne Avstrije ustanovljen prvi dimnikarski ceh, ki mu

je cesar Leopold podelil t. i. rokodelske artikle, Marija Terezija pa je leta 1774 potrdila dimnikarski red, uvedla dimnikarske okoliše in s tem prve predpise s področja izvajanja dimnikarske obrti. Nekoč je bil to tudi jasno opredeljen ceh in z njim prepoznana obrt. Temeljila sta na sistemu mojster – vajenec, kar je zdržalo nekako do konca druge svetovne vojne. Po letu 1965 pa je obrt pri nas skoraj dokončno zamrla in nadaljnja desetletja obrtnikom, privatnikom, niso bila ravno naklonjena. K sreči pa se nekatere obrti po zaslugi spoznanj, izkušenj in potreb počasi vračajo in mojster obrtnik spet dobiva svoje mesto. Tu so še projekti, ki podpirajo razvoj dimnikarstva in njegov namen.

■ **Gospodarstvo in politika sta torej skozi čas, predvsem zadnja desetletja, vse bolj spoznavala, da je treba na novo obuditi nekatere obrti in poklice in jim vrniti nekdanji pomen in ugled, saj so potrebni za nadaljnji razvoj gospodarstva.**

Dimnikarstvo je v evropskem prostoru cenjeno in na spoštovani ravni. Tu moram poudariti tudi vključevanje Slovenije v programe čezmejnega sodelovanja *Phare*, v program za ponovni zagon poklicnega izobraževanja, v katerega se je vključil že omenjeni nekdanji prof. Vrečko. Imenovan sem bil za multiplikatorja, odšli smo na izobraževanje za mojstre v Nemčijo in tako smo leta 1996/97 pridobili naziv prvih mojstrov dimnikarstva v Sloveniji.

Naj omenim, da je bila Slovenija leta 2007 v Portorožu gostiteljica kongresa evropske federacije dimnikarjev.

■ **Priljubljeni motiv dimnikarja nas prijazno povede tudi v našo etnološko dediščino in praznično obarvano zgodovino. Dimnikar kot simbol v mnogih podobah in željah prinaša ob novem letu srečo po koledarjih in voščilnicah. In ko zagledamo dimnikarja, se moramo za srečo prijeti za gumb.**

No, tudi to pove marsikaj o pomenu dimnikarja, saj je kot čistilec dimnika in domačega ognjišča nekakšen simbol družinske sreče in kot obet zadovoljstva tisti, ki skrbi predvsem za varnost toplih domov.

■ **Za konec malo izstopiva iz službene oprave. Kaj nam lahko še poveste o svojem kraju, življenju in prostem času?**

Planina ima v mojih očeh eno posebno dušo, je moj dom in dom mojih prednikov in rad imam to svojo vas in vso njeno prelepo okolico. Ko pa le najdem čas za svoje hobije, potem se podam v Postojno in še dlje. Sem namreč član Društva ljubiteljev Starodobnih vozil Postojna – Oldtimer Club Postojna in član Bridge kluba Postojna.

Besedilo: Polona Škodič; fotografija: osebni arhiv Iztoka Zemljiča.

IZOBRAŽEVANJE

Izjemen uspeh Polone Boštjančič

Polona Boštjančič iz Slavine, dijakinja četrtega letnika Škofijske gimnazije Vipava, se je na 17. mednarodni geografski olimpijadi odrezala odlično. Skupaj s še tremi slovenskimi srednješolci je več kot častno zastopala barve Slovenije, z osvojenimi srebrno medaljo pa dokazala, da je v geografiji »doma«.

Letošnje srečanje mladih geografov bi moral gostiti turški Istanbul, kjer naj bi olimpijada potekala že lani. Žal epidemiološke razmere tega niso dopustile; lani je odpadla, letos pa so jo organizatorji izvedli virtualno. Sodelovali so mladi geografi, stari od 16 do 20 let, kar iz 46 držav s celega sveta. Mednje so razdelili 46 bronastih, 32 srebrnih in 19 zlatih medalj.

Polona, članica štiričlanske slovenske ekipe, si je tako kot njeni vrstniki udeležbo na olimpijadi prislužila na državnem tekmovanju. To je

Polona Boštjančič je na geografski olimpijadi s tremi srednješolci zastopala Slovenijo in skupaj so se veselili srebrne medalje.

v organizaciji Zavoda RS za šolstvo potekalo v aprilu. Vsi štirje udeleženci olimpijade so na tem tekmovanju dosegli maksimalno število točk. Olimpijada je od 11. do 16. avgusta potekala na daljavo. Slovenske tekmovalce je gostil Šolski

center Rudolfa Maistra iz Kamnika, organizatorji olimpijade pa so bili v Istanbulu. Obsegala je raznovrstne naloge s področja občje geografije, pred mlade tekmovalce pa postavila številne izzive, vezane tako na aktualne tematike kot klasične geografske vsebine.

Polona se je že kot osnovnošolka preizkusila na številnih tekmovanjih, ob geografiji še v angleščini, zgodovini in matematiki. Povedala je, da so bile priprave na olimpijado prepuščene vsakemu posamezniku, tekmovalci so dobili le seznam priporočene literature. Tekmovanje je potekalo tri dni; poleg multimedijskega testa so se tekmovalci pomerili še v daljših, opisnih odgovorih iz občje geografije in terenskem delu. Slovenski tekmovalci so bili uspešni na vseh področjih, odlično pa so se odrezali tudi v komunikaciji, ta je v jeziku stroke potekala v angleščini. Pred bodočo maturantko so sedaj že novi izzivi; eden izmed njih bo prav gotovo študij biokemije.

Besedilo: Alenka Čuk; fotografija: osebni arhiv Polone Boštjančič.

GZ Postojna pomagala ukrotiti požare v Makedoniji

Slovenija je pomagala Severni Makedoniji pri obvladovanju obširnega požara, ki je v začetku avgusta zajel njen vzhodni del. Težkim razmeram naproti so se podali gasilci iz severnoprimorske in obalno-kraške gasilske regije, saj imajo največ izkušenj pri gašenju požarov v naravi. Med 19 gasilci iz severnokraške regije so bili trije člani Gasilske zveze Postojna: Blaž Lopatič iz PGD Postojna ter Peter Rot in Jernej Čajko iz PGD Studeno.

Prvi konvoj, v katerem je bilo 39 gasilcev in nekaj pripadnikov naše civilne zaščite, je na skoraj 20 ur dolgo pot odšel 4. avgusta iz logističnega centra Roje v Ljubljani. Med osmimi vozili je bilo tudi vozilo **PGD Planina** GVGP-2 s 1.500-litrskim rezervoarjem. Prva ekipa je pomagala gasiti na območju naselja Berovo. Razmere na terenu so bile zelo neugodne, saj so temperature presegle 40 °C, močan veter je razpihoval ogenj na suhi travi, borovih gozdovih in grmičevju, pretežno brinju. Na težko dostopnih področjih je bilo nemogoče obvladati požar na skupno 20.000 hektarjev (za primerjavo: to je 200 km², občina Postojna meri

270 km²). Slovenska gasilska enota je delovala skupaj z avstrijskimi in bolgarskimi enotami, sodelovali so tudi domači gasilci, prostovoljci, policija in vojska. Pomagale so še srske enote s helikopterji in bolgarske z letalom. Gasilci so priznali, da bi brez pomoči dežja verjetno težko zajezili tako obširen požar, saj se je razprostiral v dolžini 15 kilometrov. Na terenu so dnevno prebili od 12 do 22 ur. Slovenska enota je pred ognjeno stihijo uspešno rešila štiri vasi. Gasili so tudi goreče hiše.

Po enem tednu je slovensko izmučeno enoto zamenjala druga, 51-članska ekipa s štirimi vozili. Ta pa je imela dosti lažjo nalogo, saj je

Blaž Lopatič, Peter Rot in Jernej Čajko so bili v prvi ekipi. Ta se je na obsežnem pogorišču v Makedoniji soočala z ekstremnimi razmerami.

bila glavnina požara že pogašena in so pogorišče v glavnem nadzirali. Francoska ekipa je varovanje olajšala tako, da je s termovizijo opravila temeljit pregled in pogorišče nadzirala z droni. Druga slovenska ekipa se je vrnila domov 15. avgusta. Naša država je s takšno vrsto pomoči gasilskih enot sodelovala prvič.

Kot so povedali udeleženci odprave, je težko opisati razmere v tako

obširnem požaru, kakršnega so prej lahko spremljali le na televizijskih ekranih. Lažje je opisati neizmerno topel sprejem domačinov, ki so jim nudili več, kot so potrebovali, in jim izkazovali hvaležnost na vsakem koraku. Ko te nekdo v stiski s solznimi očmi potreplja po rami, je to brez dvoma ganljiv občutek. Solidarnost naj ne pozna meja!

Besedilo: Marino Samsa; fotografija: arhiv GZ Postojna.

Uspešna dobrodelna dražba Umetniki umetnikom

Rotary klub Postojna-Cerknica je svojim dosedanjim dobrodelnim akcijam nedavno dodal še eno uspešno. Zaključni dogodek se je odvijal 10. septembra v Podcerkvi v Loški dolini, kjer je vrata razstavi in dražbi radodarno odprl Benjamin Žnidaršič na svoji domačiji pod okriljem Zavoda Ars Viva.

Člani Rotary kluba Postojna-Cerknica so z dobrodelni projektom Umetniki umetnikom osnovali štipendijski sklad za pomoč pri izobraževanju mladih perspektivnih umetnikov.

Rotary klub si je že lani zadal nalogo, da organizira in izvede dobrodelni projekt prodaje in javne dražbe likovnih del. Na podlagi zbranega denarja je klub osnoval štipendijski sklad za pomoč pri izobraževanju mladih perspektivnih študentov umetnikov že za novo študijsko leto. Likovna dela so prispevali mnogi slovenski avtorji, predvsem iz

postojnske občine, pa tudi širše notranjsko-primorske in kraške regije. Navkljub nelahkim časom za umetnike in kulturne ustvarjalce ravno v tem obdobju so se kot naklonjeni donatorji odzvali v presenetljivo lepem številu; zbranih del je bilo na koncu namreč skoraj 50 in od teh so jih do zdaj prodali 28. Neprodana dela pa so do konca septembra še vedno na ogled in naprodaj.

Kulturni program so tkali glasbeniki: flavtistka **Metka Črnugelj**, kitarist **Anton Črnugelj**, trobentač **Jon An Herlič**, naš priznani baritonist **Jure Počkaj** in pianistka **Meta Fajdiga**. V sklepnem delu je zapela še ženska vokalna skupina **Kr'snice** iz Loške doline.

Rotary klub Postojna-Cerknica se ob tej priložnosti zahvaljuje za po-

moč pri izvedbi te dobrodelne akcije vsem umetnikom in vsem ostalim sodelujočim, ki so jo podprli in s tem pomagali k pridobitvi novega štipendijskega sklada ter prispevali tudi k razvoju umetnosti in kulture v naši regiji.

Besedilo: Polona Škodič; fotografija: Valter Leban.

PIP – poslovna podpora in človeški odnos

Podjetniški inkubator Perspektiva (PIP) bo dolgoletno uspešno dejavnost pri razvoju podjetništva v regiji in širše nadaljeval tudi to jesen. V začetku oktobra se bo zaključila podjetniška šola Naša perspektiva, nadaljuje pa se tudi program Start-Tourism-Up. Zaključku se hitro bliža tudi projekt obnove zgornjega nadstropja stavbe v Velikem Otoku.

Med prioritetai Inkubatorja sta zlasti spodbujanje razvojno-raziskovalnih aktivnosti potencialnih podjetnikov in nastanek novih start-up podjetij v novem programu Ideja PRO. Z novo razširjeno mrežo tujih strokovnjakov s področja podjetništva pa lajšajo tudi vstop novih podjetnikov na tuje trge.

V Mrežnem podjetniškem inkubatorju v Poslovno-obrtni coni Veliki Otok, ki od pomladi sicer povezuje vse občine v regiji, dobijo bodoči podjetniki tudi priložnost za vključevanje v podjetniško skupnost. Kot poudarja **vodja inkubatorja dr. Jana Nadoh Bergoč**, niso usmerjeni le v nastanek novih podjetij, ampak si želijo, da bi ta tudi dobro živela.

Ana Širca, vodja programa SIO, opaža, da je treba včasih skromne

posameznike spodbuditi k ambicioznejšim ciljem in jih pri tem tudi motivirati. »Skušamo se čim bolj prilagoditi trenutni situaciji, zmožnostim in željam vsakega posameznika,« pravi. V okviru programa so v Inkubatorju lani uspešno izvedli kar 40 podjetniških izobraževanj ter v program vključili že 50 aktivnih podjetnikov, ki redno razvijajo svoj posel pod vodstvom mentoric ob podpori zunanjih strokovnjakov. »Poleg našega strokovnega znanja in povezovanja med podjetniki sta pomembna tudi človeški odnos in razumevanje,« dodaja **Dolores Keš, vodja aktivnosti za mlade**, presenečena nad rezultati raziskave o mnenjih uporabnikov.

Pri vključevanju v nacionalne programe na področju podjetništva so letos pomagali osmim šolam iz regije, podporo pa jim bodo nudi-

Novi prostori v drugem nadstropju stavbe v Velikem Otoku bodo kmalu pripravljeni za vselitev.

li tudi pri pripravah na nacionalno tekmovanje POPRI. Kot poudarjajo, želijo na ta način spodbuditi podjetniško mentaliteto v okolju.

Petega oktobra se bo s podelitvijo nagrad zaključil letošnji **javni natečaj Naša perspektiva**. Jana Nadoh Bergoč tokrat opaža posebno raznolikost poslovnih idej, saj kandidati razvijajo tako tehnološke produkte kot različne storitvene dejavnosti, vsem pa so skupne butične ciljne skupine.

Na sedežu v Velikem Otoku deluje 9 podjetij s 16 delovnimi mesti, do konca septembra pa pričakujejo še dve novi podjetji. S tem bodo

zapolnjene vse kapacitete, precej pa je tudi že zanimanja za nove prostore v 2. nadstropju, kjer bo poleg 11 novih pisarn na voljo tudi kongresna dvorana. »Projekt obnove dobro napreduje in najkasneje marca bodo prostori že pripravljeni na selitev,« se veseli Bergočeva. Za skoraj 1,5 milijona evrov vreden projekt »Mrežni podjetniški inkubator PNR - III. faza«, ki ga izvaja Občina Postojna v okviru Dogovora za razvoj Primorsko-notranjske razvojne regije, bo Evropski sklad za regionalni razvoj prispeval 783 tisoč evrov.

Besedilo: Mateja Jordan; fotografija: Valter Leban.

DOGODKI

Brezplačna vodenja po naši regiji

Slovenska turistična organizacija je poleti financirala vodenja turističnim vodnikom in agencijam, ti pa so jih brezplačno ponudili udeležencem. Na območju občine so raziskovali Planinsko polje in se s kolesi zapeljali okrog štirih kraških jam. Turistični vodniki menijo, da bi bila takšna finančna podpora dobrodošla tudi v prihodnje.

Zgodovinarica in aktualna slovenska prvakinja v malem nogometu **Barbara Lah** je vodila skupine po robu Planinskega polja. Oglede najbolj znanih znamenitosti so obogatile številne zgodbe in legende. Tako smo zvedeli, zakaj se delu naselja pravi Kačja vas in kje so se nekoč fantje skrivali pred vpoklicem v vojsko. Od Ravbarjevega stolpa in Planinske jame smo se z avtomobili pripeljali do Unške koliševke, kjer so otroke najbolj navdušile strelske line v starih italijanskih rovih. Dveurno vodenje se je končalo pred ruševinami gradu Haasberg. Udeleženci so se strinjali, da je to odlična

priložnost za odkrivanje regije, ki sicer spada med slabše obiskane v Sloveniji. Temu je pritrnila tudi Barbara Lah, prepričana, da so »ljudje začeli drugače dojemati kraje, ker jih ne poznajo«. Ob obisku morda neznanih koticov pred domačim pragom niso bili malodušni niti domačini. Barbara Lah je sicer vodila še po Vidovski planoti in čez poletje predstavila domače kraje približno 100 turistom.

Tomaž Penko iz Bike Slovenia je medtem vodil štiri različne kolesarske ture, dve od teh na Postojnskem. Znotraj občine so se kolesarji

Barbara Lah je navdušila z nepoznanimi zgodbami Planinskega polja.

podali okrog štirih kraških jam ali ob vodni žili Planinskega polja. Posamezne skupine je v povprečju sestavljalo pet kolesarjev z vseh koncev države, našli so se tudi »trije Italijani in dva Ukrajince, ki živita v Sloveniji,« je izdal Penko. Ena od tur je potekala sočasno s cestno dirko v Tokiu. Turnokolesarskega vodnika je presenetil večji obisk mlajših

udeležencev, vendar bi bilo treba v prihodnosti zagotoviti še nekaj dodatnega oglaševanja. Kolesarke in kolesarji so sicer »pohvalili, da je Zeleni kras naredil tabelo vseh ponudnikov vodenj v regiji«. Tomaž Penko tudi jeseni vabi na brezplačna vodenja.

Besedilo in fotografija: Jaka Zalar.

Pomah poletnemu kulturnemu utripu

Odlično obiskan koncert dalmatinske klope Kampanel, s katerim se je zaključil trinajsti Kulturni utrip poletja, je bil v simbolnem pomenu jagoda na festivalski torti. Občina Postojna, Jazz Hram in Kulturni dom Postojna so kljub zaostrovanju pogojev za udeležbo na prireditvah zadovoljni potegnili črto pod letošnjim festivalom. Obiskovalci pa so svoje zadovoljstvo najbolj prepričljivo izkazali z dobrim obiskom prireditev.

Jure Počkaj je tokrat nastopil s Pozabljenim orkestrom, na odru pa se mu je pridružil tudi oče Vladimir.

Ti so zlasti nekatere prireditve, kot na primer koncert baritonista **Jureta Počkaja** in **Pozabljenega orkestra**, večer narodnozabavne glasbe z istoimenskim naslovom priljubljene radijske oddaje **Prijatelji, ostanimo prijatelji**, operni večer z **Operno Akademijo Pehlivnian** in rockovsko zaznamovan koncert skupine **San Diego**, obiskali v velikem številu. Tudi mali radoznalčki so se ob vsaki otroški predstavi zbrali pod odrom z velikim pričakovanjem.

»V dobrem mesecu in pol, štiri dni na teden, smo skrbeli za kulturni utrip Postojne s programom za obiskovalce vseh starosti in za različne okuse. Zdaj smo v mislih že v poletju 2022, v snovanju novih idej za štirinajsti KUPP.« je v imenu organizatorjev poudarila **Sidonija Zega z Občine Postojna**. Hkrati se vsem obiskovalcem zahvaljuje, da so jim s spoštovanjem ukrepov olajšali organizacijo prireditev.

Besedilo: Ester Fidel; fotografiji: Foto Atelje Postojna.

Klapi Kampanel se je na odru pridružil tudi župan Igor Marentič.

Elumov (Po)Letni koncert

Bogato avgustovsko kulturno dogajanje je z letnim koncertom dopolnila tudi Vokalna skupina Elum. Sproščen repertoar in lahkotnost je nakazoval že naslov (Po)Letni koncert. Pevke se pod vodstvom zborovodkinje Karoline Repar v teh dneh že pripravljajo na koncertni poklon Alojzu Srebotnjaku in vabijo, da jim prisluhnete konec oktobra.

Elumov avgustovski koncert v atriju ZRC SAZU je bil času primerno sproščen.

Elumu predstavljajo velik izziv tudi tekmovanja. Običajno na domačih koncertih tudi izvedbo vsaj nekaj tekmovalnih pesmi pokažejo svoj glasbeni napredek. V program letošnjega (Po)Letnega koncerta pa zahtevnih tekmovalnih pesmi niso uvrstile, saj so mu hotele vdahniti sproščeno noto. Ob spremljavi vsestranskega instrumentalista **Blaža Podobnika** so predstavile precej novih pesmi, nekaj pa tudi poslušalcem že dobro znanih (med drugimi Vilharjevo poezijo, ki so jo uglasbile in aranžirale ob 200. obletnici njegovega rojstva). Zelo sveže, v stilu »kratko, a sladko«, so izzvenele otroške ljudske izštevank. Zaradi epi-

demije so namreč šele tokrat lahko prvič v živo predstavile lanskoletni projekt Nace ima dolge tace. Gre za sedem otroških ljudskih izštevank, ki jih je za VS Elum uglasbil in aranžiral Blaž Podobnik, skupina pa jih je premierno posnela in jih predstavila kot video vsebino na spletu in na lokalni televiziji. In eno od luštnih izštevank se je naučilo tudi občinstvo.

Pevke so v goste povabile vse bolj priljubljeni duo **Brata Jurca**, ki sta dobro ogrela občinstvo, zbrano v atriju SAZU-ja.

Besedilo: Ester Fidel; fotografija: Matej Škrj.

Društvo upokojencev Postojna praznuje

Društvo upokojencev Postojna je največja in ena od najstarejših organizacij civilne družbe v postojnski občini. Letos praznujemo njegovo sedemdeseto obletnico. Društvo šteje več kot tisoč članic in članov.

Dejavnost društva financiramo iz članarine, prijavljamo pa se tudi na javne razpise za kulturno, socialno in športno dejavnost. Delo v društvu je prostovoljno in, z izjemo tajnice, brez denarnega nadomestila. Sedež društva je v pritličju Zelene dvorane na Ulici 1. maja 2 c. V okviru društva delujejo gospodarska, kulturna, izobraževalna, izletniška, pohodniška, socialna, humanitarna, stanovanjska in športna komisija. Najbolj dejavni so člani kulturne in športne komisije.

Častitljivi 70. obletnici društva se bomo bolj obsežno posvetili v oktobrski številki Postojnskega prepiha. Že sedaj pa lepo vabimo upokojenke in upokojence, da se nam pridružite. Včlanite se lahko vsak ponedeljek in sredo med 10. in 12. uro v pisarni društva. Z nami pa se lahko povežete preko elektronskega naslova **du.postojna@gmail.com** ali **mobilnega telefona 040 806 850**.

Helena Premrl

Zmajevega četrto stoletja

Težko je z nekaj besedami predstaviti skoraj štirideset dogodkov, ki so se kot plamenčki nizali na 25. festivalu Zmaj 'ma mlade. Raznolik nabor brezplačnih kakovostnih koncertov, filmov, gledaliških in stand-up predstav, razstav, športnih dogodkov, predavanj, delavnic ... je ogrel vse vpletene – nastopajoče, organizatorje in občinstvo vseh generacij. Organizatorji sami najbolj vedo, koliko truda in časa pa tudi volje so morali vložiti v izvedbo festivala v posebnih razmerah, ob upoštevanju vseh predpisanih ukrepov. Mi, ki smo uživali plodove njihovih prizadevanj, jim lahko le z globoko hvaležnostjo čestitamo!

Med 24. avgustom in 5. septembrom je Zmaj s svojimi mladiči pripeljal na več lokacij v Postojni številne znane pa tudi manj znane, a kljub temu kakovostne izvajalce. Večino prireditev je organizator – Zveza društev Mla-

dinski center Postojna – izvedel na parkirišču med stavbama Občine in Kulturnega doma. Običajno s pločvino natrpan prostor je že lani postal izjemno prijetno prizorišče Zmajevih prireditev in se tudi letos izkazal kot odličan. Upamo lahko le, da bodo odločevalci tudi v prihodnje prepoznali odlike tega prostora in omogočili, da v poletnih dneh postane neke vrste atrij kulturnega doma.

»Obiskovalcev je bilo približno polovico manj kot lani,« pojasni **Samo Vesel**, že 25 let gonilna sila festivala. K temu so prispevali spremenjeni pogoji za udeležbo na kulturnih prireditvah, in ti so tudi zmajeve mladiče obremenili z dodatnimi obveznostmi in odgovornostmi.

Ker je precepljenost v naši občini večja med starejšo populacijo, se je tudi tehnična struktura obiskovalcev nagnila na stran starejših. Zahvaljujejo se vsem obiskovalcem, da so upoštevali in spoštovali navodila. Sicer pa je organizatorju postavilo izziv tudi hladno vreme v prvem festivalnem tednu, zato so gledališke in stand-up predstave preselili v toplo zavetje kulturnega doma.

Zmaj je še enkrat dokazal svojo vztrajnost in trdoživost, zato lahko verjamemo, da bo virus prej vrgel puško v koruzo kot naš Zmaj. Na novih 25 let!

Besedilo: Ester Fidel; fotografije: Aleksander Petrov in Tea Nagode.

Zmajev jubilejni festival se je začel z ulično predstavo Cirkus Corona v izvedbi Gledališča Ane Monro.

Glasbenik in pisatelj Damir Avdić s svojimi neponovljivimi nabrušenimi nastopi občinstva nikoli ne pusti hladnega.

Etnično navdihnjen sodobni jazz so iz hrvaške Istre ponesli na Zmajev oder odlična pevka Tamara Obrovac in člani Transhistría Quarteta.

Na svoj račun so prišli tudi ljubitelji zasavske indie rock skupine Koala Voice.

Zadnji dan festivalnega dogajanja je bil tudi letos v znamenju tržnice nevladnih organizacij.

Popravek

V julijsko-avgustovski številki Postojnskega prepiha v članku Praznik glasbe na hotelski terasi med nastopajočimi nismo navedli **Vokalne skupine Goldinar**.

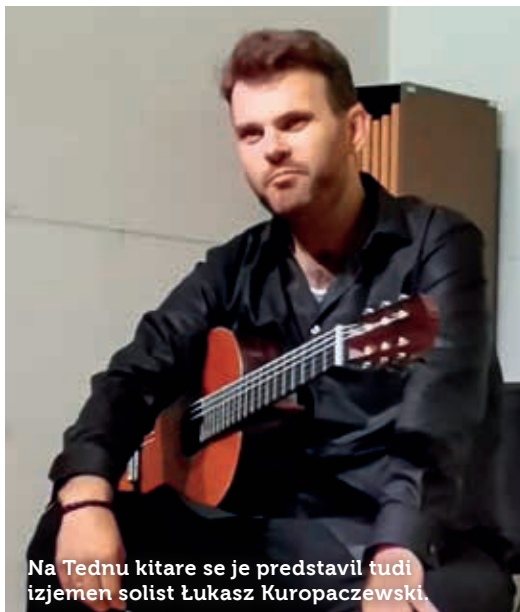
Za napako se iskreno opravičujemo.

Uredništvo

V Postojni tudi letos odzvanjali zvoki kitarskih strun

Organizatorju nepogrešljivega vsakoletnega festivala Teden kitare v Postojni – Društvu Kitarza z zagnanim umetniškim vodjem Antonom Črnučljem in sodelavci ter ob pomoči in sodelovanju Občine Postojna in Glasbene šole Postojna je letos med 11. in 18. julijem (po enoletni prisiljeni pavzi) uspelo postaviti na noge 9. mednarodni festival kitare.

Letos je bilo nekaj manj udeležencev iz tujine, dve tretjini mladih kitaristov sta zastopali slovenske in hrvaške barve. Vabilu za sodelovanje se je odzvalo večje število izkušenih in globalno priznanih kitarskih mojstrov. Ti so skupaj z znanja željnimi mladimi kitaristi v poletni kitarski šoli prispevali k odličnemu vzdušju. Niz treh koncertnih večerov v cerkvi sv. Štefana je sprožil Izolčan **Jaka Klun** z izvedbo skladb znanih baročnih skladateljev. **Raphael Niederstätter** s Tirolskega in **Maja Kralj** iz Sežane sta se za nagrado brezplačne udeležbe na Tednu kitare oddolžila na drugem koncertnem dogodku. Maja se je med drugimi na začetku šolala pri Nataši in Antonu Črnučlju, za uspehe na mednarodnih tekmovanjih pa je dobila štipendijo organizacije Eurostrings in nadaljuje šolanje v Švici. **Sanel Redžić**, 33-letni kitarist iz Tuzle – z zbirko najvišjih nagrad na mednaro-

Na Tednu kitare se je predstavil tudi izjemen solist **Lukasz Kuropaczewski**.

dnih tekmovanjih, si je za svoj repertoar izbral zahteven sklop petih preludijev Heitorja Ville Lobosa in navdušil poznavalce. **Mak Grgić**, vsestranski domači kitarist in podjetnik, ki že vrsto let predava na kalifornijski glasbeni akademiji, pa je nastopil z recitalom Bachovih del.

Naslednji trije večerni festivalski nastopi so potekali v dvorani Antona Srebotnjaka Glasbene šole Postojna. Španski mojster **Rafael Aquirre** je požel aplavze s predstavitvijo stila flamenko, zaključil pa z izvedbo večnih klasičnih, standar-

dnih skladb. Navdušil je tudi Poljak **Lukasz Kuropaczewski**, izjemen solist, eden od diamantov graške univerze, ki je delil odre z najprestižnejšimi simfoničnimi orkestri. Večino zaigranih skladb so znani avtorji napisali posebej zanj in se s tem poklonili kitarskemu mojstru. Oder zaključnega koncerta si je delilo 10 udeležencev tečaja s preigravanjem krajših skladb.

Vzporedno z brezplačnimi koncertnimi večeri so vse dni festivala potekali predavanja in mojstrski tečaji. Festivalski teden je letos dodatno popestrila okrogla miza z mladimi, a že uveljavljenimi kitaristi in umetniki, ki ustvarjajo v tujini. Mladi kitaristi zaključnih letnikov srednje šole in študentje so jih zasuli z vprašanji ter pridobili koristne informacije za nadaljnje šolanje. Letos sta se predstavila še izdelovalca klasičnih in inovativnih kitar **Staša Puškarić** in **Peter Renner**.

V devetih letih Tedna kitare v Postojni so prireditelji festivala pripeljali v naše mesto domala vsa zvoneča imena svetovne klasične kitare. Ljubitelji tega instrumenta in glasbe nasploh so v vseh letih imeli čudovito priložnost prisostvovati brezplačnim vrhunskim koncertom, učenci kitaristi pa na najboljši način nadgraditi svoje znanje z vrhunskimi predavatelji. Naj festival ostane in se razvija še naprej!

Besedilo: Marino Samsa; fotografija: arhiv društva Kitarza.

Poživitveni odmerek Katalene v Orehku

Športno kulturno društvo Orehek tradicionalno priredi za vaščane in zunanje obiskovalce v okviru projekta Večer KS Orehek konec avgusta glasbeni večer. V soboto, 21. avgusta, ko se je nasmejani dan prevesil v večer, je na odprtem prireditvenem prostoru pred kulturnim domom v Orehku obiskovalce počastila s svojim nastopom etno glasbena skupina Katalena.

Katalena je tudi tokrat navdušila ljubitelje etno glasbe.

Uvodni pozdrav je prisotnim namenil predsednik **ŠKD Orehek Mitja Klanjšek** in prepustil skupini Katalena, da se predstavi kar sama, z besedo in glasbo. Kitarist in vokalist **Boštjan Narat**, avtor večine avtorskih skladb skupine, je med poldrugo uro dolgim nastopom predstavil ostale člane.

Skupina praznuje letos dvajsetletnico prvega nastopa in ostaja nespremenjena od začetka; zadnjih nekaj let se jim je kot redna članica pridružila violinistka in vokalistka **Jelena Ždrale**. Med

širše poznanimi sta seveda vodilna pevka **Vesna Zornik** ter multiinstrumentalist in vokalist **Boštjan Gombač**. **Polona Janežič** igra klaviature in pomaga s spremljevalnim vokalom, **Tibor Mihelič Syed** prispeva basovsko linijo s tolkali in z vokalom, **Robert Rebolj** drži ritem na bobnih in tolkalih. K svojstvenemu zvenu Katalene prispevajo odlični vokalisti. Večglasno petje je odlika maloštevilnih slovenskih skupin, segregacija raznovrstnih glasbil in glasov, podkrepljenih z izbrano poezijo, pa ustoliči takoj prepoznavno barvo, glasovni izraz Katalene. Odigrali so osemnajst pesmi. Prepoznavnim napevom so dodali še skladbe iz zadnjega, devetega albuma z naslovom Kužne pesmi.

Kdor se boji za slovensko ljudsko glasbeno izročilo, je lahko brez skrbi. S pomočjo Katalene, ki neutrudno brska po narodovem glasbenem spominu in ga sočasno avtorsko, skupaj z mlajšimi sledilci vrhunsko nadgrajuje in dopolnjuje, lahko nazdravljamo znanima verzoma »Bog našo nam deželo, Bog živi ves slovenski svet«.

Besedilo in fotografija: Marino Samsa.

Pevci so se spet srečali pod lipo

Koncert pod lipo, ki ga na vaški farni dan, na praznik Marijinega vnebovzetja, že dobri dve desetletji organizirajo v Slavini, je tudi letos privabil v vas številne obiskovalce, ljubitelje zborovskega petja. Prireditev, ki jo Kulturno društvo Slavina (to deluje že 28 let) organizira skorajda od začetka svojega delovanja, se je v vseh teh letih krepko usidrala na koledar poletnih kulturnih prireditev v občini Postojna.

Medtem ko so prvi koncerti pod lipo potekali sredi Slavine, pod vaško lipo, so dogajanje v nadaljevanju iz varnostnih razlogov preselili pred nekdanjo vaško šolo. Ta je po temeljiti obnovi v začetku novega tisočletja postala kulturni hram Slavincev, pa tudi prebivalcev širšega območja Pivke. Letošnji koncert je bil za razliko od prejšnjih, ki so jih dopolnili z različnimi spremljevalnimi dogodki, posvečen le glasbi. Na odru, postavljenem pred kulturnim domom, so ob simbolični mladi lipi najprej zapeli domači izvajalci, pevci **Vokalne skupine Slavna**. Nastop te zasedbe, ki deluje že od leta 2004 in jo vodi **Jelka Bajec Mikuletič**, sodi med stalnice koncertov pod lipo. V nadalje-

Domača Vokalna Skupina Slavna je tudi letos poskrbela za glasbeni uvod v koncert pod lipo.

vanju so pred številnim poslušalstvom nastopili še Ženska vokalna skupina Šmihel z zborovodkinjo **Tjašo Smrdel**, člani **okteta Bori** z **Janezom Gostišo** (ti bodo prihodnje leto slovesno obeležili petdesetletnico svojega delovanja) ter po letih in stažu mlajši izvajalci: trobentač **Oskar Smrdel** (na klavirju ga je spremljala **Jelka Bajec Mikuletič**), kitarista – **brata Vital in Jan Jurca** ter **Vokalna skupina Iskrice** iz Šmihela, ki jo vodi **Tinkara Volk**, dekleta pa so spremljali **Fantje iskrivega benda**. Odlično razpoloženo občinstvo je nago-

voril **župan Igor Marentič**. Za uspešno in kakovostno delo se je zahvalil organizatorjem prireditve, **Kulturnemu društvu Slavina** – tega že vrsto let vodi **Neža Spinelli**, ter poudaril pomen tovrstnih dogodkov za širši prostor. Prireditev je povezovala **Vita Jordan**, praznični dan pa so v Slavini, kot je že navada, zaključili s slastnim krompirjem v *zjvnci*. Petje in igranje na harmoniko sta v vasi odzvanjala še dolgo po že zaključenem koncertu.

Besedilo: Alenka Čuk; fotografija: Miran Žitko.

Belokranjsko obarvan pevski u3nek

V soboto, 11. septembra, je Mešani pevski zbor Postojna po dveh letih na domačem odru zopet izvedel koncert iz cikla **U3NEK**. Poleg gostitelja sta se postojnski publiki tokrat predstavila belokranjska sestava – Vokalna skupina Lan iz Metlike pod vodstvom Mateje Jakša Jurkovič in Tamburaški orkester Glasbene šole Črnomelj z umetniškim vodjem Alojzom Grahkom.

Obe skupini sta izjemna predstavnika belokranjske glasbe tako doma kot na tujem. Dekleta iz skupine Lan (lani so zaokrožila 30 let skupnega dela) so se doslej večkrat udeležila regijskih tekmovanj odraslih zborovskih zasedb in tematskih koncertov Sozvočenja ter bila za svoje ubrane in zanimive nastope nagrajena s srebrnimi, zlatimi in posebnimi priznanji. Tamburaši pa so z večjim sestavom, Tamburaškim orkestrom Dobréč, avgusta letos zmagali na XIV. svetovnem festivalu Tamburica Fest v Novem Sadu.

Koncert je odprl domači zbor pod vodstvom **Matjaža Ščeka** in odpel ljudski Kje so tiste stezice in Oblaki so rudeči v priredbi Hilari-

Glasbeni cikel **U3NEK** sta tokrat obogatila Vokalna skupina Lan in Tamburaški orkester Glasbene šole Črnomelj.

ja Lavrenčiča ter belokranjsko Tribučko kolo v priredbi Ivana Ščeka. V nadaljevanju so obiskovalci lahko prisluhnili zanimivemu in doživeto odpetemu programu gostujočih skupin. Vokalna skupina Lan se je v prvem delu predstavila z izborom belokranjskih umetnih pesmi, ki so jih uglasbili različni slovenski skladatelji, v drugem delu pa izvedla šopek otroških izštevank iz Adlešičev ob klavirski spremljavi pianista **Andreja Kuniča**. V zaključnem delu smo slišali manj poznane izvirne belokranjske pesmi, v katerih se izražajo značilnosti slovenske, pa tudi hrvaške in uskoške glasbe. Pevke je pri nekaterih pesmih spremljal tamburaški orkester in do-

dal še nekaj instrumentalnih vložkov nam bolj poznanih belokranjskih ljudskih pesmi.

Dogodek je kljub vsem omejitvam pritegnil lepo število obiskovalcev; nastopajoče so nagradili s toplim aplavzom in organizatorja z besedami pohvale. To daje članom MePZ Postojna voljo za premagovanje težav, ki jih pestijo v zadnjem letu in pol, in za uresničevanje ciljev, ki so jih morali prilagoditi sedanjim razmeram.

Besedilo: Polona Škodič; fotografija: Ladislao Torresan.

Sakralni koncert

V Turističnem društvu (TD) Postojna so izkoristili nekoliko bolj sproščeno obdobje in po več kot letu in pol pripravili sakralni koncert v cerkvi Svetega Štefana v Postojni. Strah pred covidom-19 in obvezno izpolnjevanje PCT pogojev sta občinstvo sicer nekoliko oklestila, a v društvu so kljub temu primerno obeležili letošnje (spregledane) jubileje. V goste so povabili tri zveneča imena iz sveta klasične glasbe – v Argentini rojena pevca Marka (Marco) Finka in Luisa Somoza Osterca, spremljal pa ju je organist Gregor Klančič.

Kot je povedala **Marica Gombač iz TD Postojna**, so želeli s koncertom proslaviti 20 let Turistične zveze Brkini Kras Notranjska, 25 let Mednarodnega glasbenega festivala mladih, 30 let Furmanskega praznika in 50 let Pustne povorke, saj zaradi aktualne situacije žal niso dobili za služene pozornosti.

Basbaritonist **Marko Fink**, danes mednarodno priznani poustvarjalec samospievov in iskan oratorijski pevec, se je rodil slovenskim staršem v Buenos Airesu, svoj glas pa je šolal pri svetovno znanih profes-

sorjih. Nekdanji solist Deželne opere v Salzburgu, prejemnik številnih nagrad, tudi nagrade Prešernovega sklada, gostuje danes po uglednih svetovnih opernih hišah. Tudi baritonist **Lucas Somoza Osterc** izvira iz Argentine, kjer je zaključil študij opernega in koncertnega petja ter se izpopolnil v interpretaciji oratorijev in samospievov. Po preselitvi v Slovenijo je sodeloval s SNG Opera in balet v Ljubljani, z Glasbeno matico, s Slovensko filharmonijo in z drugimi glasbenimi hišami. Zborovodja in organist **Gregor Klančič** pa je diplomiral na Oddelku za

TD Postojna je letošnje jubileje obeležilo s koncertom vrhunskih glasbenikov. Nastopili so Marko Fink, Lucas Somoza Osterc in Gregor Klančič.

glasbeno pedagogiko in Oddelku za cerkveno glasbo ljubljanske Akademije za glasbo. Trenutno vodi glasbeno dejavnost v Nadškofiji Ljubljana, v ljubljanski stolnici pa že 20 let deluje kot organist in vodi zbor bogoslovcev ljubljanskega semenišča. Klančič je tudi ravnatelj in profesor na Orglarski šoli v Ljubljani ter aktualni umetniški vodja Zbora

Slovenske filharmonije.

Glasbeniki so sicer maloštevilno občinstvo v postojnski cerkvi navdušili z interpretacijo znanih sakralnih del Gabriela Fauréja, Stanka Premrla, Antonína Dvoraka, Frana Gerbiča in drugih skladateljev.

Besedilo: Mateja Jordan; fotografija: Valter Leban.

S poezijo med ljudi že deseto leto

Tradicionalna kulturna prireditev S poezijo med ljudi v Strmicah je letos zaokrožila svoje spoštljivo desetletje. Odvijala se je zadnjo nedeljo v septembru na Tominčevi domačiji (nekoč se je hiši reklo pri Ježevih). Tako kot že lani je potekala na prostem, saj se je zaradi ukrepov izkazala kot odličen prireditveni prostor in skrbno pripravljen ambient pod krošnjami sadovnjaka.

Ta literarno glasbena prireditev poteka že od samega začetka v organizaciji in pod okriljem **Kulturnega društva Vse-eno**, katere glavna idejna ustanoviteljica sta **Franc Tominec** s soprogo **Jadranko Tominec**. Prepletala sta se poezija in glasba nastopajočih domačih in gostujočih ustvarjalcev. Z nekaterimi ljubitelji in pisci poezije kot tudi glasbeniki smo se lahko srečali že kdaj prej, nekateri pa so se ob jubilejnem letu predstavili prvič: **Luka Višnikar**, **Taja Gornik Baraga** in **Sandi Jug**. Med povabljenimi povratniki avtorske poezije sta bila **Ivan Črnič** in **Iva Miholič**, oba sta v zadnjem obdobju izdala svoji novi pesniški zbirki. Zbrane je v imenu Občine Postojna nagovoril **podžupan Andrej Berginc** in tudi sam recitiral eno svojih pesmi.

Za doživete glasbene nastope pa so poskrbeli: najprej domačinka, študentka Akademije za glasbo v Ljubljani, pianistka **Katja Magajna** (sicer iz številne glasbene družine), odlična **Danijel in An Černe**, oče in sin, združena v **duo Terra Mystici**, **mag. Polona Tominec** na harmoniki, vsestranska umetnica, lutkarica in pevka z izborom uglasbene poezije **Nika Solce** ter pevka, pravljničarka in zbirateljica ljudskih pesmi in duhovnega izročila **Ljuba Jenče**. Sklepni del prireditve je tako kot običajno s svojimi novimi stihmi ob spremljavi **Karla Vizka** strnil gostitelj **Franc Tominec** in napovedal skorajšnji izid svoje četrte pesniške zbirke.

Za nadaljevanje prijetnega vzdušja je poskrbel znani kantavtor **Adi Smolar**, domača glasbena zasedba,

Jubilejno prireditev S poezijo med ljudi je s svojim nastopom obogatil kantavtor Adi Smolar.

akustični trio **Ninnay and the Godfathers** pa je preigraval uspešnice še dolgo v večer.

V video projekciji ob spremljavi glasbenikov pa so obiskovalci spremljali desetletno zgodovino dogodkov in prireditev pod okriljem in v organizaciji kulturnega društva Vse-eno: S poezijo med ljudi 2012–2021, Pravljnična vasica 2012–2014, Extempore in Umetniško ustvarjalna kolonija 2012–2015 ter predstavitve pesniških zbirk Franca Tomineca.

S poezijo med ljudi je v našem kulturnem prostoru edini tovrstni dogodek, ki je posvečen ustvarjalnosti v poeziji. Tokrat se je pridružil tudi vseslovenskemu utripu poezije in literarnih srečanj v različnih krajih. Slavnostno obarvana kulturna prireditev je bila še dokaz več, da poezija povezuje, združuje in se sliši daleč, gradi mostove in zlahka bogati življenje.

Besedilo: Polona Škodič; fotografija: arhiv društva Vse-eno.

In kdo ima največji krompir?

Predzadnjo avgustovsko soboto se je na 42. prireditvi Krompirjeva noč zbralo okrog 2000 obiskovalcev. Na odru so množico zabavali Dejan Vušnjak z Brendijevimi barabami in skupina Šank Rock.

Organizatorju TŠKD Tisa-Nanos je po lanski odpovedi uspela letos nekoliko prirejena izvedba. Po dolgih letih niso postavili šotora (zaupali so vremenski napovedi), odpovedali so se krompirjevim igram ter tekmovanju v briškoli in teršetju. Obiskovalci, ki se niso udeležili organiziranega testiranja na covid v ZD Postojna ali v gasilskem domu Hruševje, so test lahko opravili v kulturnem domu Veliko Ubeljsko pred samo prireditvijo. V zameno za vstopnino v višini 10 evrov so

bile v ponudbi brezplačne porcije krompirja. Letos so lačna usta lahko izbirala med okisanim in ocvrtim krompirjem, krompirjevim golažem in krompirjem v zelnici. Uspešno so izpeljali srečelov in se na tem mestu zahvaljujejo vsem sponzorjem, ki so darovali nagrade. Pomoč pri organizaciji in požarni varnosti so ponudili domači gasilci.

Vsako leto tradicionalno izberejo lastnika največjega krompirja. Mo-

Številčnost obiskovalcev Krompirjeve noči je spominjala na predkoronarni čas.

goče je letošnja skromnejša krompirjeva letina kriva, da se tekmovanja ni udeležil nihče. Kdo ima torej največji krompir? Odgovor poznajo domačini, ki so za Krompirjevo noč po hišah nabrali dve toni pridelka.

Dokler so tako složni in organizacijsko nepopustljivi, imajo največji krompir Ubeljci.

Besedilo: Marino Samsa; fotografija: TŠKD Tisa-Nanos.

5. Knoblovi dnevi v Orehku

Organizatorji ŠKD Orehek in KS Orehek v sodelovanju s KD Cajt in ob podpori Občine Postojna so na prvi septembrski konec tedna povabili v goste rojaka Draga Misleja - Mefa z njegovo NOB zasedbo. Ta je poskrbela za odlični in dobro obiskan koncert. Naslednji večer so zavrteli še dokumentarno-igrani film o Pavlu Knoblu, konec meseca, 30. septembra, pa bodo v Kulturnem domu Orehek pospremili na pot pregledno razstavo, ki bo v sliki in besedi prikazovala petletno zgodovino Knoblovih dnevov.

Jeseni leta 2015 so Orehovci praznovali 250. obletnico rojstva **Pavla Knobla**, prvega slovenskega pesnika, rojenega v njihovi vasi. Obletnico so takrat obeležili s slavnostno prireditvijo, s ponatisom pesniške zbirke Štiri pare kratkočasnih Novih pesmi, z izdajo zbornika in s stalno razstavo. Odločili so se, da bodo spomin na novo oživiljenega pesnika ohranjali s tradicionalnimi **Knoblovimi dnevi** tudi v prihodnje. **Dra-**

Drago Mislej - Mef je skupaj s svojo NOB zasedbo privabil mnogo poslušalcev.

gana Čolić je projekt o Pavlu Knoblu konec leta 2019 nadgradila še z odličnim in odmevnim igrano-dokumentarnim filmom.

Besedilo: Polona Škodič; fotografija: Mitja Klajnsček.

Obujanje srednjeveškega življenja v Predjami

Podeželsko društvo Kašča, ki letos praznuje desetletnico ustanovitve, je tretji in četrti konec tedna v avgustu organiziralo Srednjeveške dneve v Predjami.

Travniki v neposredni bližini cerkvice Žalostne Matere božje so dva konca tedna v avgustu zavzeli vitezi.

Največja novost je bila postavitev srednjeveškega tabora in prikaz načina življenja v 15. stoletju. Na travniku, ki ga je društvo dobilo v najem od Občine Postojna, so prireditelji postavili viteški tabor. Vso opremo, z izjemo mečev in čelad, so člani društva izdelali sami. Na prodajnih stojnicah so trgovali s predmeti in spominki polpreteklega obdobja.

Udeleženci so občudovali viteške boje, spretno mečevalce, spoznali srednjeveške plese, se odevali v viteške oklepe in spremljali sprehod grajske gospode na poti v grad. Še posebno privlačno je bilo za mladež streljanje s pravim katapultom; Erazem Predjamski jih je osebno

poučil o uporabi loka. Za srednjeveško glasbo je poskrbela skupina Gita, najmlajši pa so se učili igranja na bobne in uživali v vlogi srednjeveških diredajčkov. Igralska skupina Grad Teater je uprizorila legendo o Erazmu Predjamskem in Gašperju Ravbarju, kolesarji pa so vrteli pedala po Erazmovi kolesarski poti. Na praznik Marijinega nebovzetja, ko je v Predjami opisano, so se zbrali pri maši v cerkvi Žalostne Matere božje.

Podpore pri organizaciji so društvu nudili KS Bukovje, Občina Postojna in Zavod Znanje Postojna OE Turizem.

Besedilo: Marino Samsa; fotografija: Milan Simčič.

Športna zveza z zamudo podelila priznanja za leto 2020

Lansko leto je kljub epidemiji in mnogim omejitvam prineslo tudi nekaj izjemnih športnih rezultatov. Te na Športni zvezi (SZ) tradicionalno izpostavimo in nagradimo ob koncu leta ali v začetku naslednjega, tokratna situacija pa je podelitev priznanj zamaknila celo v jesen. Petega septembra so tako na tržnici nevladnih organizacij (NVO), kjer so se predstavila tudi številna športna društva, podelili male in velike plakete za športne dosežke ter razglasili športnico občine Postojna za leto 2020. Z nazivom se tokrat ponaša Denis Bola Ujčič, športnika za leto 2020 pa zaradi pomanjkanja pomembnejših dosežkov med moškimi niso imenovali.

Manj dogodkov je botrovalo tudi manjšemu številu priznanj. Športniki v mlajših starostnih kategorijah so prejeli pisna priznanja (43) za osvojene medalje na državnih in šolskih športnih tekmovanjih že ob zaključku šolskega leta v svojih klubskih sredinah. Male plakete so na tržnici NVO podelili kadetom in mladincem od 15. do 19. leta za osvojene medalje na državnih prvenstvih (DP) in državnih pokalnih tekmovanjih v letu 2020. 14 malih plaket so razdelili članom osmih klubov in društev.

Velike plakete so prejeli člani in članice za izredne športne dosežke – medalje na državnem prvenstvu, državnem pokalnem tekmovanju in državnem ligaškem tekmovanju v lanskem letu. 29 velikih plaket so odnesli domov članice in člani petih društev.

Dobro delo in odlični pogoji so botrovali uspehom **Kegljaškega kluba Proteus**; ženska ekipa U-23 je osvojila 2., moška pa 1. mesto na državnem prvenstvu. Članice so z osvojenim 1. mestom v Slovenski kegljaški ligi prvič v zgodovini postale državne prvakinja, člani pa so zasedli 3. mesto. Veliko plaketo je prejela tudi **Amanda Zalar** (sicer tudi članica ženske ekipe) za osvojeno 1. mesto na DP v kategoriji U-23.

Šest velikih plaket so si razdelili člani **Bowling kluba Epicenter**; med njimi sta tako ekipa petork člani kot ekipa trojk člani na DP dosegli prvi mesti, dvojica **Tadej Dekanj** in **Jože Vetrh** pa je bila na istem tekmovanju tretja. **Ljuba Ceglar** je 3. mesto zasedla na državnem Mastersu in bila tudi članica ekip z medaljami na državnih prvenstvih; prav tako njena klubska kolegica **Simona Kogovšek**, ta je bila na Mastersu druga. Ekipa trojic članice pa si je veliko plaketo prislužila z zmago na DP.

Največ velikih plaket je šlo tokrat v **Lokostrelski klub Mins Postojna**. Ekipa članov 3D poljsko

Športnica občine Postojna 2020 je Denis Bola Ujčič, članica Strelskega društva Postojna in športnica državnega razreda.

streljanje je na DP osvojila 3. mesto, tretje in drugo mesto sta na DP v isti kategoriji osvojila **Nika Smrdu** in **Andrej Natlačen**. Ekipa članov je v Arrowhead poljskem streljanju na DP zmagala, najboljša med posameznicami je bila v tej kategoriji **Maruša Gajič**, **Igor Gajič** pa je bil drugi. Ekipa članov ukivljeni lok je na državnem dvoranskem prvenstvu osvojila 3. mesto in bila prav tako tretja na absolutnem DP FITA 70/50. Velike plakete so prejele tudi **Barbara Obreza** za 2. mesto na DP v kategoriji 3D poljsko streljanje, **Vanda Natlačen** za 1. mesto na DP 18 metrov in 3. mesto na DP 3D poljsko streljanje ter **Irena Šantelj** za 2. mesto na DP 18 metrov. **Roka Bizjaka** so s priznanjem nagradili za 2. mesto na Centralnem evropskem pokalu in 2. mesto v Slovenskem dvoranskem pokalu skupno, **Stanislava Natlačna** pa za zmago na DP v kategoriji poljsko streljanje. Edina velika plaketa za šahovski klub Postojna je pripadla **Ivani Hreščak** za 2. mesto na DP v enotni kategoriji za moške in ženske, kar je najboljši dosežek kate-rekoli članice v absolutni konkurenci v zgodovini slovenskega šaha. Postala je tudi državna prvakinja med članicami in mladinkami do 20. leta.

Dobitnika izrednih priznanj za športnike, uspešne v tujih klubih, sta bila tudi letos košarkarja **Matic Rebec** in **Aleksej Nikolić**. Oba sicer uspešno zastopata tudi slovensko člansko reprezentanco. Nikolić je priznanje prejel že na sprejemu po povratku z Olimpijskih iger v Tokiu.

Športnica Občine Postojna v lanskem letu pa je postala **Denis Bola Ujčič**, članica Strelskega društva Postojna in športnica državnega razreda. Ta je v preteklih letih že nanizala številne uspehe. Strelja z zračno in malokalibrsko pištolo in je lani na DP v Ormožu z zračno pištolo na 10 metrov osvojila 1. mesto ter postavila nov državni rekord. Postala je tudi državna prvakinja z malokalibrsko

pištolo na 25 metrov in tako popravila svoj 24 let star rekord za 5 krogov. Nagrajenki pomeni priznanje potrditev dobrega dela in motivacijo za naprej.

»Vesela sem, da je bilo leto 2020 kljub epidemiji zame rezultatsko zelo uspešno,« je povedala nagrajenka. Zanj je bila tudi letošnja sezona v marsičem posebna, predvsem zaradi odpovedi tekmovanj v pripravljalnem obdobju. Strelka je na Grand Prix-ju osvojila 7., na Evropskem prvenstvu z malokalibrskim (MK) orožjem 33. in na Svetovnem pokalu z MK orožjem 37. mesto. Zanj so to lepi dosežki, saj (kot razlaga) razlike v rezultatih med finalistami (prvih 8) in ostalimi (uvrščeni do 40. mesta) niso prav velike. Osvojila je tudi naslov državne prvakinja z MK športno pištolo, državno prvenstvo z zračnim orožjem pa je morala zaradi bolezni žal izpustiti. Bola Ujčičeva upa na normalno nadaljevanje sezone brez odpovedi, kajti naslednje leto sta na sporedu dve evropski prvenstvi, tako z zračnim kot z MK orožjem. »Cilj je seveda najprej uvrstitev v reprezentanco, poudarek pa bo, tako kot zadnja leta, na MK pištoli in evropskem prvenstvu v Moskvi.«

Merilom, ki so si jih postavili, so ustrezali le predlogi za ženske športnice, zato je izvršni odbor Športne zveze sklenil, da naziva športnik leta 2020 tokrat ne bo razglasil. Kot je povedal **Tomo Tiringer**, niso želeli razvrednotiti dosežkov, ki so jih posamezni športniki imeli v preteklih letih. »Če bi znižali nivo, ne bi bilo prav,« je prepričan tajnik SZ v upanju, da bodo priznanja za letošnje leto razdelili že v bolj normalnih okoliščinah.

Besedilo: Mateja Jordan; fotografija: Valter Leban.

NOGOMET:

Med 14 ekipami 3. slovenske nogometne lige – zahodna skupina nastopa tudi FC Postojna.

V novi sezoni jo vodi prof. Stojan Kravos iz Nove Gorice. Na petih tekmah so zbrali štiri točke, kar jih uvršča na zadnje mesto v spodnji polovici tabele.

Začelo se je tudi prvenstvo v 2. slovenski futsal ligi. V njej med šestimi ekipami že drugo leto zapored nastopa tudi članska ekipa NK Proteus Postojna.

Po uvodnem gostovanju se bo 24. septembra domača ekipa (v njej še ni napovedanih okrepitev) v športni dvorani ŠC pomerila z ekipo KMN Benedikt.

Brane Fatur

Aleksej Nikolić: Biti olimpijec je izjemna življenjska izkušnja

Po končanih olimpijskih igrah smo se pogovarjali z Aleksejem Nikolićem, članom slovenske košarkarske reprezentance, ki je na igrah osvojila 4. mesto ter bila le nekaj centimetrov oddaljena od kolajne.

Alekseja so na sprejemu v Postojni pozdravili številni navijači, s ponosom mu je čestital tudi župan Igor Marentič.

■ **Aleksej, čestitke za izjemen rezultat na olimpijskih igrah. Kako si doživljal ta največji športni dogodek?**

Hvala za čestitke. Olimpijske igre so res največji športni dogodek, to je bilo čutiti predvsem v olimpijski vasi, kjer smo bili zbrani vsi športniki. Občutke je težko opisati, počutiš se, da si del nečesa velikega in vlada prav posebna energija. Škoda le, da nismo občutili navijaškega vzdušja, a je bil to v moji športni karieri vseeno enkratni dogodek. Biti olimpijec je izjemna življenjska izkušnja.

■ **Kako gledaš na doseženo 4. mesto sedaj, ko je preteklo že nekaj časa in lahko rezultat oceniš bolj objektivno, z nekoliko manj čustvi?**

Ko smo se uvrstili na olimpijske igre, smo po tiho verjeli, da lahko gremo do medalje. Bolj ko je šel turnir proti koncu, večji so postajali naši apetiti. Po četrtfinalu smo zares verjeli v medaljo, čutili smo, da verjamejo tudi vsi v Sloveniji. Poraz s Francijo v polfinalu je zato bolel dvojno, a takšen je pač šport. Četrto mesto je lep uspeh, tudi s svojo igro smo lahko zadovoljni, a vedno bo ostal grenak priokus, saj je bila medalja na dosegu roke.

■ **Zagotovo so se ti na olimpijskih igrah vtisnili v spomin prav posebni dogodki.**

Dogodek, ki si ga bom najbolj zapomnil, je na žalost izjemna blokada Nicolasa Batuma ob koncu naše

polfinalne tekme s Francijo, ta nam je vzela olimpijsko odličje. Sicer pa ostajajo z nami dogodki naše reprezentance v olimpijski vasi, vsa naša druženja in zabavne vožnje z avtobusom (smeh).

■ **V svoji karieri si igral že v Evroligi in s številnimi zvezdniki košarke, a vse do letošnjih kvalifikacij za olimpijske igre še nisi delil garderobe s takšno globalno zvezdo, kot je trenutno Luka Dončić. Kako je biti z igralcem takšnega kova na igrišču in ob njem?**

Res je, s takšnim superzvezdnikom še nisem igral. Ko gledate Luko na televiziji, zgleda košarka enostavna, a ko vse to vidiš in doživiš na treningih in tekmah, je razlika še večja. Ob igrišču je okoli njega stalno množica ljudi, ki jim deli avtograme, ali pa veliko novinarjev, ki bi mu radi zastavili nekaj vprašanj. Tudi celotna reprezentanca je bila zaradi njega veliko bolj medijsko spremljana.

■ **Naslednje leto bo slovenska košarkarska reprezentanca branila naslov evropskega prvaka. Je to cilj?**

Definitivno. Že letos smo pokazali, kaj zmoremo, naslednje leto bomo še boljši!

Boštjan Blaško

Na spletni strani: <https://www.postojna.si/> si lahko preberete obsežen intervju, ki ga je z Aleksejem Nikolićem pripravila Petra Majdič

BALINANJE

Konec avgusta se je začela balinarska sezona 2021/22, vendar ne za naše najkakovostnejše ekipe, ki nastopajo v Super balinarski ligi. V devetčlanski ligi, ki tekmovanja v dvoranah začena šele 23. oktobra, nastopa tudi BK Postojna.

Postojnska ekipa se je v tem prestopnem roku precej okrepila. K boljši uvrstitvi kluba bodo tako prispevali tudi novi igralci: **Dejan Koren** (prišel je iz BD Trata Škofja Loka), **Mitja Kragelj** (BK Orlek Oro Met Pivka), **Bojan Počkar** (ŠD Dobrova), **Albert Treven** (BŠD Logatec) in **Darko Gerlica** (BK Videm Košana).

V začetku septembra je v Cerknici potekalo posamično državno prvenstvo, na katerem so nastopili tudi trije igralci BK Postojna. Mitja Kragelj je postal slovenski podprvak med posamezniki.

Med tekmovalci sta bila tudi **Boris Borovina** in **Andrej Sedmak**. Mitja Kragelj je v četrtfinalu slavil z 9 : 8, v polfinalu pa s 13 : 1. V finalnem obračunu ga je zelo tesno prema-

gal (8 : 7) Klemen Sosič (Skala Sežana).

V Pivki je domači klub izpeljal državno prvenstvo za selekcije U-14 in U-18 v različnih balinarskih disciplinah. Mladi Postojnčani so nastopili le v mlajši kategoriji.

Mark Tavčar je v hitrostnem zbijanju osvojil četrto mesto. Med posamezniki je **Žan Dajčman** pristal na sedmem mestu, dvojica **Žan Dajčman – Jakob Kobal** je bila šesta, **Mark Tavčar – Nik Jager** pa dvanajsta.

BK Postojna je konec julija s pomočjo Občine Postojna uspešno organiziral mednarodni turnir dvojic.

Na štirih igriščih je nastopilo 32 parov, nekaj tudi iz Hrvaške, med njimi različne reprezentančne zasedbe. V zaključnem delu na domačem balinišču je zmagal par Erik Čeh – Dejan Tonejc, drugo mesto sta osvojila Sandi Žuran in **Andrej Sedmak** (slednji član BK Postojna).

Brane Fatur

ŠKLJOC, ŠKLJOC

Vozniki, ki so se poleti peljali skozi Planino, so si oči napasli na krožišču, kjer je domačin R. K. postavil skulpturo v poklon slovenskim olimpijcem in kasneje tudi paraolimpijcem.

Slučajno je imel čas, nam je povedal, čeprav ga žena graja, naj bi raje zidal hišo. »Tisti, ki me poznajo, že vedo, kdo sem,« je skrivnostno dejal in prosil, da ga omenimo le z začetnicami. Kako ne, ko pa je ob zlati medalji Benjamina Savška pripasal na streho avtomobila kanu in se vozil po vasi gor in dol. Želi si, da bi vaščani tako vsaj malo odmislili vsakdanje težave, »pa naj raje mene opravljajo, da se ne bodo kregali!«. Za zmago Primoža Rogliča na španski pentlji je pripravil rdeče kolo. Sicer pa s širokim nasmehom dodaja, da navija za vse domače športnike.

Svetovni prvak Žiga Požar (desno) se je zlatega in srebrnega odličja veselil s sotekmovalko Iris Zoran in trenerjem Denisem Čenanovičem.

KEGLJANJE

Zadnje dni avgusta je na kegljiščih v Kranju in Kamniku potekalo svetovno prvenstvo za mlade kegljače in kegljavke, za državne selekcije U-23 in U-18. Žiga Požar se je ovenčal z zlatim in s srebrnim odličjem.

Barve postojnskega kluba so zastopali: **Žiga Požar** in **Nejc Požun** ter **Amanda Zalar** in **Tina Mržljak**, kot selektor izbrane vrste pa je bil pri naših uspehih udeležen tudi klubski trener **Denis Čenanovič**. Eden najboljših postojnskih kegljačev vseh časov Žiga Požar tudi tokrat ni razočaral, saj je med mlajšimi člani osvojil dve medalji.

V disciplini tandem mix je s sotekmovalko Iris Zoran (KK Pivka) osvojil naslov svetovnega prvaka, potem ko sta v polfinalu premagala avstrijski par, v finalu pa še hrvaškega. Srebrno odličje je Žiga osvojil še v ekipnem delu, ko je Slovenija zaostala za zmagovito Nemčijo le za dva keglja. Nosilcu dveh medalj in tudi njegovemu trenerju so domači kegljaški delavci po njunem prihodu z Gorenjske pripravili na svojem kegljišču tudi lep sprejem.

Letošnja kegljaška sezona se je kot običajno pričela z rednim prestopnim rokom in ob tem je bilo nekaj novosti tudi v Kegljaškem klubu Proteus Postojna. V novo sezono 2021/22 (pričela se je na drugo septembrsko soboto) so vsi slovenski klubi vstopili z veliko tekmovalne negotovosti, saj prejšnje zaradi covid-19 skorajda ni bilo.

V KK Proteus Postojna so prišli: **Nejc Jurca** (KK Brest Cerknica), **Tina Mržljak** (KK Bela krajina Črnomelj), **Nives Samec** in **Leila Lisjak** (obe KK Adria Ankarani); na novo registrirani so bili: mladi **Gašper Deželak**, **Gabriel Meden** in **Blažka Petohele**. Izkušeni trener Ladislav Rogelj pa je odšel v KK Slavija Ljubljana.

V 1. krogu 1. A lige je Triglav (Kranj) na kegljišču v Športnem parku tesno (5 : 3) ugnal Postojncane, ženska članska ekipa pa je bila zaradi neparne števila ekip v letošnjem državnem ekipnem prvenstvu prosta. V 2. kegljaški ligi – zahod je Proteus II doma visoko (7 : 1) premagal Železnike.

LOKOSTRELSTVO

Lokostrelci iz kluba MINS Postojna so avgusta sklenili letošnjo sezono tekmovalj na zunanjih streliščih. Kljub epidemiji, ki je terjala veliko prilagajanja za izvedbo treningov in tekem, so bili celo leto aktivni in so se nato tudi odlično odrezali na državnih tekmovanjih.

Posebej jih veseli, da so lepe rezultate dosegli mlajši tekmovalci: **Timotej Obreza Škerjanec** (dečki/ukrivljeni lok) 2. mesto v tarčnem lokostrelstvu, 1. mesto pa v disciplini 3D in v poljskem lokostrelstvu; **Matevž Aralica Božič** (mlajši dečki/goli lok oz. dečki/dolgi lok) 1. mesto v tarčnem lokostrelstvu – z državnim rekordom in 2. mestom v disciplini 3D; **Tilen Simčič Brus** (mlajši dečki/goli lok) 3. mesto v tarčnem lokostrelstvu; **Matic Košuta** (dečki/institivni lok) 1. mesto v disciplini

Ekipe lokostrelskega kluba MINS Postojna na 3D državnem turnirju.

3D; **Daša Zorman** (mlajše deklice/goli lok) 2. mesto v tarčnem lokostrelstvu. Od starejših članov je **Vanda Natlačen** (članice/dolgi lok) osvojila 1. mesto v disciplini 3D, **Stanislav Natlačen** (veterani/ukrivljeni lok) 3. mesto v poljskem lokostrelstvu ter **Petra Zorman** (članice/goli lok) 2. mesto v tarčnem in 3. mesto v poljskem lokostrelstvu.

Daleč najuspešnejši član lokostrelskega kluba MINS Postojna je bil letos **Iztok Spinelli** (člani/goli lok). Na državnem prvenstvu je osvojil naslov državnega prvaka v disciplini 3D in v poljskem lokostrelstvu. Tekmovanja je v septembru nadaljeval v dresu slovenske lokostrelske reprezentance in na evropskem 3D prvenstvu v Mariboru osvojil odlično 7. mesto, na evropskem prvenstvu v poljskem lokostrelstvu v Poreču teden dni kasneje pa Sloveniji prabil eno kvoto od 4 za evropske igre ter v izjemni konkurenci zasedel na koncu 19. mesto v skupni razvrstitvi.

JADRANJE NA DESKI

Mlada, komaj 16-letna jadralka na deski Lina Eržen iz Planine je na evropskem mladinskem prvenstvu na hrvaškem Bolu dosegla velik uspeh. V kategoriji do 19 let je osvojila naslov evropske podprvakinje v razredu iQFOiL.

V kategoriji U19 se je pomerilo 21 tekmovalk. Lina se je iz dneva v dan borila na regatnih poljih, zadnji dan prvenstva pa odlično izkoristila pogoje in na koncu osvojila srebrno medaljo v kategoriji do 19 let v novem olimpijskem razredu jadrnanja na deski iQFOiL.

»Nisem pričakovala, da se bo tako lepo končalo, ne bi moglo biti bolje,« je po tekmovalju strnila prve vtise prejemnica srebrne medalje. Kmalu jo čaka že nov izziv. V oktobru bo namreč v francoskem Marseillu potekalo člansko evropsko prvenstvo v razredu iQFOiL.

Športno stran je pripravil: Brane Fatur.

Lina Eržen je v kategoriji u 19 evropska podprvakinja v razredu iQFOiL.

Zanimiv avgustovski konec tedna v Kočah

Za vsakega nekaj bi lahko zapisali o zanimivem avgustovskem koncu tedna v Kočah. Kulturno športno društvo Koče je namreč v soboto in nedeljo, 21. in 22. avgusta, svoje člane in prijatelje povabilo na tri zanimive dogodke, v vse tri pa so bili kot izvajalci aktivno »vpleteni« štiri vaščani.

V soboto sta **Suzana in Vinko Gajšek**, certificirana turistična vodnika, skupino pohodnikov popeljala po postojankah pračloveka Prestranškega in Slavinskega ravnika.

Prijeten dopoldan so izkoristili za ogled gradišč v okolici Slavine in se po poteh pračloveka podali še do Zakajenega spodmola in Ovčje jame. Pri jami so pohodnike čakale zanimive naloge, kot jih na primer poznamo iz sobe pobega (»escape room«), v nadaljevanju pa so udeleženci po navodilih vodnikov izdelali preproste pripomočke, s katerimi si je pračlovek pomagal pri lovu in pripravi hrane. S pomočjo ognja, ki so ga zanetili na preprost način, pa so si pogreli zasluženi prigrizek.

Z avtorjem Čiste desetke Slavkom Jeričem (levo) se je pogovarjal Martin Lenarčič.

V nedeljskem popoldnevu je najprej sledila delavnica odpravljanja strahov do določenih živalskih vrst in stereotipov o njih ter o preobrazbi teh v pozitiven odnos. Delavnico so izvedli na športnem in otroškem igrišču. Vodila jo je **Tamara Milivojević**, doktorica bioznanosti iz Zavoda Anima Zoologica, pripravili pa so jo v sodelovanju z Evropskim parlamentom v okviru projekta

»Unite locally to reconnect after covid«. Mnogi brez zadržkov pobožamo psa ali mačko, ko naj bi to storili na primer s kačo ali skinkom, pa »zamrznemo«. Milivojevičeva je spregovorila o takšnem odnosu in tudi o tem, kako ga preoblikovati. Najbolj pogumni udeleženci delavnice so skušali svoje strahove do teh živali potlačiti tako, da so se jih dotaknili ali jih celo prijeli v roke.

Slavko Jerič (še ne tako dolgo živi v Kočah), po izobrazbi matematik in psiholog, sicer pa športni novinar na MMC RTV Slovenija, je avtor portala Športni SOS in dveh priljubljenih podcastov. Sredi vasi je pod vaško lipo predstavil svojo knjigo **Čista desetka**. V njej je strnil največje uspehe in izjemne športne zgodbe slovenskega športa v zadnjem desetletju, ki so nam vsem na očeh. A v knjigi piše tudi o čisto človeških zgodbah, ki se skrivajo za vsemi uspehi in odličji – »o sanjah, stiskah, odrekanju, železni volji in izjemni želji po odličnosti«, kot so zapisali na spletni strani založbe Mladinska knjiga, pri kateri je prav na dan odprtja olimpijskih iger v Tokiu knjiga tudi izšla. Organizatorji dogodka so njeno predstavitev združili z odprtjem novo postavljene knjižnice ob vaškem športnem igrišču.

Besedilo: Alenka Čuk; fotografija: Gregor Miller.

Kjer se burja igra, tu je doma

V torek, 21. septembra, je na Titovem trgu v Postojni potekalo odprtje fotografske razstave zmagovalnih fotografij fotografskega natečaja z naslovom "Kjer se burja igra, tu je doma". Fotografska razstava zajema fotografije Jerneje Bizjak, Luke Fabčiča, Ane Kafol, Žana Kafola, Jožefa Podboja, Simona Rebule ter Mirka Zbačnika. Sodelujoči, ki so v fotografski objektiv ujeli edinstvene koticke in prizore v naši destinaciji, so prejeli praktične nagrade.

Trajnosti in razvoja ni moč zagotoviti brez vključenosti domačinov., Ti so zakladnica navdiha, ki gostom pričara prijetno izkušnjo v naši destinaciji.

Dogodek na Titovem trgu je povezovala **Marijana Grčman**, urednica in voditeljica turistične oddaje Na lepše, razstavo pa je uradno odprl **župan občine Postojna Igor Marentič**. Udeležence in goste dogodka je nagovoril **Boris Šušmak** iz Društva DOVES - FEEL SLOVENIA.

V okviru dogodka smo obeležili tudi svetovni dan turizma, ki ga praznujemo 27. septembra. V okviru organizacijske enote Turizem, Zavod Znanje Postojna se zavzemamo za uvajanje ter spodbujanje trajnostnih praks na področju turizma v naši destinaciji. Zato sta za trajnostno in okolju prijazno delovanje čestitke prejela tudi dva turistična ponudnika naše občine z okoljskim znakom, in sicer Hotel Center Postojna, ki je v letošnjem letu prejel

priznanje za trajnostno poslovanje - okoljski certifikat Eco Marjetica, in Notranjski muzej Postojna, ki je od lanskega leta prvi muzej v Sloveniji z okoljskim znakom Zeleni ključ.

Burja je samosvoja in posebna – tako kot naša pokrajina.

Besedilo: Ekipa Visit Postojna; fotografija: Larisa Derenčin

OBČINSKE STRANI

Filmski večer ob gradu Haasberg

V začetku septembra je v sklopu projekta *Revitalizacija grajskega parka Haasberg 4. JP Las med Snežnikom in Nanosom* pri gradu Haasberg v Planini potekala projekcija promocijskega filma projekta.

Poleg tega se je na platnu pod krošnjami lip odvrtil tudi film iz produkcije Studia Proteus Slovenec, ki je preletel stoletje, ki pripoveduje življenjsko zgodbo Jurija Kraigherja, pilota dveh svetovnih vojn, polkovnika vojnega letalstva ZDA, testnega pilota, inovatorja, enega od direktorjev Pan American Airways...

Ob projekcijah so si lahko obiskovalci ogledali razstavo izbranih fotografij, postavljenih okoli ruševin dvorca Haasberg, ki je bila tudi del omenjenega projekta in jo je pripravil Fotoklub Sušec iz Ilirske Bistrice pod imenom *Gradovi zelenega krasa*. Razstava se v teh dneh seli v Ilirsko Bistrico

Fotografija: Silvo Čuk

Filmarija v okviru projekta Kulturni utrip III

V sklopu operacije Spodbujanje kulturnega utripa v regiji III smo izvedli kvaliteten filmsko-vzgojni program s projekcijami filmov. Končni rezultati dosegajo pričakovanja in nas spodbujajo k izvajanju filmske vzgoje tudi v prihodnosti.

Ponudba kakovostnega filmskega programa in filmske vzgoje je naše občinstvo navdušila. To se pozna na statističnih podatkih obiska, ki raste, predvsem pa na odzivih, ki jih prejmemo od udeležencev neposredno po končnih operacijah. Z vsebinami smo dosegli tudi občinstvo izven občine Postojna.

Operacija FILMARIJA je bila spodbudno obiskana, najpomembnejše pa je, da obiskovalci pozdravljajo program filmsko-vzgojnih vsebin in si jih želijo več tudi v prihodnosti. S tem

smo postavili tudi dobre temelje za nadaljnji razvoj filmske vzgoje. Udeležence smo spodbujali k razumevanju specifičnosti/posebnosti filma, filmskega jezika, filma kot kolektivnega dela in obenem kot individualnega ustvarjalnega izraza ter kot osebne izkušnje gledalca. Filme so lahko spremljali z estetskega, čustvenega, kulturnega in ustvarjalnega vidika, hkrati pa so lahko krepili zavedanje o družbenem, zgodovinskem in tehnološkem kontekstu filma.

Katja Jordan

Ko je prijaznost najpomembnejša

Vedno pravijo, da je najpomembnejši prvi vtis. Na Občini Postojna zanj skrbi peščica posameznikov, ki se trudi, da s svojo prijaznostjo strankam omili birokratske obveznosti v naši stavbi.

Anton Bole, Biserka Morel, Mateja Jelerčič in Osman Hedžić skrbijo za prvi stik z občani.

Biserka Morel, Mateja Jelerčič, Osman Hedžić in Anton Bole so tisti, ki v okviru poslovnega časa nudijo strankam informacije o področjih dela občinske uprave. Vsak papir, ki prispe v hišo, gre najprej skozi njihove roke do posameznega strokovnega sodelavca, in tudi zadnji pregled dokumentov se opravi v sprejemni pisarni, kjer se poskrbi, da pravočasno pride do pošte in s tem do končnega prejemnika.

Kot poudarjajo štirje zaposleni, se vedno trudijo, da stranko pričakajo z lepo besedo, ji ponudijo informacije, ki jih potrebuje, jo usmerijo na pravi naslov in poskrbijo, da njen obisk občinske stavbe ni bil zaman.

Razgled nad mestom

Dela na Soviču, ki ima za Postojno in njene občane zgodovinsko, arheološko in rekreacijsko vrednost, so pri kraju.

V projektu, ki ga sofinancira Evropski sklad, smo uredili dve razgledišči, počivališče in zbirališče ter obstoječe poti. Postavljene so stopnice mimo vodohramov, kjer je pobočje najstrmejše, saj bo na ta način dostop za obiskovalce lažji. Informativne table bodo nudile zgodovinske in naravovarstvene zanimivosti hriba nad Postojno.

Za nami je še en zelo uspešen, predvsem pa aktiven Evropski teden mobilnosti

Z dnevom brez avtomobila se je končal letošnji že 20. Evropski teden mobilnosti, ki je potekal med 16. in 22. septembrom. Tokrat se je odvijal pod sloganom "Živi zdravo. Potuj trajnostno.", kar je bilo glavno sporočilo dejavnosti, ki smo jih organizirali v naši občini.

Vstop v ETM je odprl **PEŠBUS**, ki ga v Postojni organiziramo že 5. leto zapored. Vozil je po progi čez Kremenco do Osnovne šole Antona Globočnika in vse potnike, ki so se v šolo odpravili z našo 'voznico' **Karmen Tomažič**, smo tudi nagradili.

Cel teden so v Postojni potekale aktivnosti za odrasle in otroke. **Upokojenci** so se z **Andrejem Rijavcem** odpravili po urejenih pešpoteh do razgledišč na Soviču. Na Titovem trgu ste se lahko preizkusili v vožnji po **pumptrack stezi**, kjer je zanimive trike pokazal **Dejan Gorenc**. Da so se kolesa hitreje obračala, pa je poskrbel postojnski Čeho Bike Sport Center.

Organizatoriki ETM 2021, **Alma Koštic** in **Tina Krvina**, sta na

stojnici ozaveščali in promovirali pomembnost trajnostne mobilnosti ter vpliva, ki ga ima na okolje. Župan **Igor Marentič** in direktorica občinske uprave **Marina Rebec** pa sta sedla za krmilo vozila **Zavoda Sopotniki** in starejše občane odpeljala po opravkih.

Vse **lokalne gospodarstvenike** smo povabili k sodelovanju pri spodbujanju trajnostnih oblik potovanja, pri čemer želimo javno pohvaliti podjetji **Kovod Postojna** in postojnsko enoto zavarovalnice **GRAWE**.

Četrtošolci **OŠ Miroslava Vilharja** so poslušali predavanje o varnosti v cestnem prometu z električnimi skiroji. Predavateljica **avtošole AMD Postojna** je šolarjem predstavila pravila in novosti na področju

zakonodaje ter jih poučila o vseh pripomočkih za varno vožnjo.

Z odprtjem razstave »Kjer se burja igra, tu je doma« smo obeležili Svetovni dan turizma, ki ga praznujemo 27. septembra, teden pa smo zaokrožili z **Dnevom brez avtomobila**. Letos je bila izbira začasne zapore ulice na drugi lokaciji, vendar zaradi tega nič manj zabavna in obiskana.

Še pred začetkom ETM se je tudi naša ustanova zavezala k trajno-

sti. Župan in direktorica občinske uprave sta podpisala **Trajnostno zavezo Občine Postojna**. Skrb za okolje in spodbujanje širitve programa trajnosti sta tudi sestavna dela poklicnih dejavnosti in vodenja občinske uprave, zato smo se k uresničevanju le-teh zavezali tudi mi.

Hvala vsem, ki ste nas obiskali in z nami sodelovali. Ob tem pa želimo prenesti sporočilo letošnjega Evropskega tedna mobilnosti: **ne le zdravo, potujmo tudi varno!**

Prihaja rožnati oktober

Rak dojke je najpogostejša oblika raka pri ženskah, zbolijo pa lahko tudi moški.

Za uspešno zdravljenje in zmanjševanje umrljivosti so pomembna predvsem osveščanje o zdravem načinu življenja, zgodnje odkrivanje in takojšnje učinkovito in vsaki bolnici prilagojeno zdravljenje.

V združenju Europa Donna Slovenija kljub spremenjenim razmeram tudi letos pripravljamo številne aktivnosti, s katerimi bomo počastili rožnati oktober.

V Postojni bomo v rožnate pletenine ovijali drevesa ob Titovi cesti in mestnem parku 30. septembra 2021 ob 12 uri.

Vabljeni tudi na Pohod za upanje, ki bo 9. oktobra 2021 izpred hotela Kras s pričetkom ob 8. uri.

Občina Postojna v letu 2021 na pomoč podjetništvu in kmetijstvu z 260 tisoč evri

V letošnjem letu je Občina Postojna razpisala 180 tisoč evrov finančnih spodbud za pospeševanje razvoja podjetništva v občini, 80 tisočakov pa je bilo namenjenih finančni pomoči za ohranjanje in razvoj kmetijstva in podeželja.

V razpisu, ki je bil namenjen področju podjetništva, so bila sredstva namenjena za spodbujanje začetnih investicij v razširjanje dejavnosti in razvoj, sofinanciranje stroškov inovacij, za lažje delovanje mladih podjetij, sofinanciranje plačila komunalnega prispevka in subvencioniranje obrestne mere podjetnikom. Prijaviteljev na razpis je bilo 21, razdeljenih pa je bilo slabih 171 tisoč evrov.

Na področju kmetijstva so bili ukrepi pomoči namenjeni za posodabljanje kmetijskih gospodarstev, urejanje zemljišč in pašnikov, trženje kmetijskih proizvodov, sofinanciranje prevoza mleka, podpori društvom s področja kmetijstva in razvoja podeželja in subvencijam komunalnega prispevka. Prijaviteljev na razpis je bilo 60, razdeljenih pa je bilo slabih 64 tisoč evrov.

V Postojni ponovno zvene le ubrane skavtske pesmi

V soboto, 4. 9. 2021, se je v Postojni odvil težko pričakovani Skavt-Fest, festival slovenske skavtske pesmi. Postojnski steg je ta dogodek letos izpeljal že šestič, prvič leta 1995. Namen festivala je praznovanje rojstnega dne stega Postojna 1 in predstavitev novih pesmi, ki se bodo ob tabornem ognju prepevale še mnoga leta.

Festival se odvija vsakih pet let, z izjemo letošnjega, ki bi se moral odviti že lani. Dogodek, ki je bil nemalokrat prestavljen zaradi vsem dobro znanega razloga, je v Postojno privabil skavte iz vse Slovenije. Prvi skavti, nastopajoči, pa tudi nekaj gledalcev, so se v Kulturnem domu Postojna zbrali že dopoldne. Nastopajoči so se odpravili na tonsko vajo, ostali pa na raziskovanje Postojne, ki je kmalu postala skavtsko obarvana, saj je

ulice preplavilo morje skavtskih rutic in dobro vzdušje, ki se je v zraku čutilo ves dan. V Postojni se je do pričetka praznovanja zbralo okrog 200 skavtov iz cele Slovenije in pozno popoldne, natančneje ob 17.00, so postojnski skavti odpeli himno SkavtFesta in tako otvorili dogodek.

Sledilo je jedro praznovanja, nastopi tekmovalnih pesmi. S svojo pesmijo se je predstavilo 11 stegov, glavne nagrade pa so prejeli nasle-

dnji: steg Moravče 1 je za pesem Za boljši svet prejel nagradi za najboljši aranžma in najboljše besedilo, steg Ajdovščina – Šturje 1 je za pesem Bober je dober prejel nagrado za najboljšo bobrovsko pesem, pesem ognja oziroma zmagovalna pesem festivala pa je postala pesem Živet!

stega Ljubljana 2. Po razglasitvi zmagovalca in ponovni izvedbi zmagovalne pesmi je praznovanje popestrila še glasbena skupina Ana in pou, ki je SkavtFest 2020 pripeljala do konca.

Maria Rosa Černetič

**vabi k vpisu
v šolskem letu 2021/22**

**BALETNO DRUŠTVO
POSTOJNA**

Kje? V Baletni dvorani Postojna, Kazarje 10

Kdaj? Vsak torek v septembru med 17. in 18. uro

BALETNE URICE ZA NAJMLAJŠE

Spoznavanje osnovnih baletnih korakov skozi igro

BALETNA PRIPRAVNICA

Osvajanje baletnih prvin

BALETNA ŠOLA

Pouk baleta po programu Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport

SODOBNI PLES

Raziskovanje in izražanje lastnega giba

INFORMACIJE:

baletnodrustvo.postojna@gmail.com
040-223-069

Postojna – moj dom

Velikokrat je solidarnost le beseda, ki v našem kaotičnem in hitrem svetu izzveni. Toda neizmerno veselje mi daje zavedanje, da Postojna vedno znova odpre svoje srce.

V svojem imenu in imenu Popalove in Nabeelove družine, se vsem ljudem, ki ste pomagali opremiti dve stanovanji v rekordnem času, iz srca zahvaljujemo. Odziv vseh vas, ki ste darovali pohištvo in ostalo opremo, potrebno za normalno življenje, je bil ogromen. Desetim osebam ste omogočili bivanje in dom, vreden človeka.

Dragana Kosić Petrović

Nedelja v znamenju »aerozaprege«

Postojnski modelarji so tudi letos uspešno organizirali »dan aerozaprege« na domačem letališču pri Zagonu.

Sončna septemrska nedelja je privabila mnoge pilote modelarskih klubov, da se preizkusijo v bolj zahtevni tehniki pilotiranja. Kljub napovedani rahli burji je bila udeležba nad pričakovani, kar pomeni, da je v Sloveniji še vedno veliko ljubiteljev letalskega modelarstva.

Toplo in sončno vreme in veliko termičnega dviganja je pripomoglo, da so bili poleti daljši v zadovoljstvo pilota jadralnega modela. Zahtevno letenje, ki

zahteva veliko mero preciznosti in sodelovanja tako motornega kot jadralnega pilota, je v Sloveniji zelo popularno in privablja vedno več ljubiteljev tega letenja.

Jesen že trka na vrata s tem pa se bliža tudi zaključek letošnje dokaj dobre modelarske dejavnosti društva BETAL iz Postojne.

Ob tej priliki se »betalčki« zahvaljujejo Občini Postojna, ki podpira njihovo dejavnost. (ab)

Jadralna letala nad Postojno

Člani aerokluba Postojna so tudi letos organizirali vikend tekmovanje jadralnih pilotov Slovenije v počastitev prihajajočega praznika in ga poimenovali »VSTALA PRIMORSKA 2021«. Letalski vikend v Postojni je od letošnjega leta tudi zaključna postaja VIKEND LIGE Slovenije v jadralnem letenju. Pred zaključkom so se piloti pomerili na letališčih v Lescah, Ptuj, Celju in Novem mestu.

Že nekaj let so različni klubi in centri po Sloveniji organizirali vikend letenje, ki je sčasoma postalo tekmovanje. Po dogovarjanju in pravih letenja se je tako letos prvič rodila Vikend liga, ki je zainteresirala mnoge pilote, da so pokazali svoje sposobnosti na različnih koncih Slovenije. Postojnski piloti so odmevno organizirali zaključek sezone, ki je bilo obenem tudi družbe mlajših in starejših tekmovalcev.

Najboljši posameznik je bil Boris Žorž - ALC Lesce sledila sta mu Nik Šalej in Miha Peperko iz AK Celje. Od domačih pilotov se je **Luka Žnideršič** uvrstil na 4. mesto, **Miha Premrl** pa na 5. (ab)

Konjeniški klub Postojna je izkoristil podaljšano poletje

Konjeniški klub Postojna je bil v mesecu septembru zelo aktiven. Podaljšano poletje je omogočilo izvedbo številnih dogodkov. V začetku septembra smo se udeležili tržnice nevladnih organizacij Po-stoj na živi ulici ter predstavili dejavnost društva, za člane smo organizirali izobraževanje s področja prve pomoči-oskrba pri padcu s konja na terenu, za posamezne skupine otrok pa izobraževalne delavnice »Spoznaj konja«.

Na letošnjem dogodku »Na konju v novo šolsko leto 2021« v sklopu aktivnosti Konjeniške zveze Slovenije, je Konjeniški klub Postojna predstavil skupen projekt **Biti na konju**, ki ga izvaja šest partnerjev iz območja LAS med Snežnikom in Nanosom.

Ker je cilj dogodka čim večja promocija konjeniškega športa

po vsej Sloveniji, je Konjeniški klub (KK) Postojna v soboto, 11. 9., odprl svoja vrata širši javnosti, predvsem pa otrokom, ki jih s projektom posebej nagovarja. Obiskovalci so tako spoznali delo s konjem, se preizkusili v jahanju, čiščenju konja, hranjenju, ogledali so si izobraževalne filme, s 360 stopinjskimi posnetki jahanja v naravnem okolju je sedaj gibalno oviranim

omogočena virtualna izkušnja jahanja. Predstavljena je bila terapija s pomočjo konja, otroci so tudi ustvarjali in seveda jahali na jahališču in terenu.

Eden od namenov projekta Biti na

konju je otrokom iz socialno šibkih družin in otrokom z različnimi težavami na območju občin Ilirska Bistrica, Pivka in Postojna približati konje in jahanje.

KK Postojna

»Generacija karantene«

Zadnje leto in pol za vse nas ni bilo lahko. Kako so se in se bodo z dano situacijo soočali otroci, bomo v osnovnih šolah ugotavljali v sklopu projekta »Generacija karantene«. Projekt programa Erasmus+ je financiran s strani Evropske komisije (Nacionalne agencije Movit). Projekt je rezultat pobratenja naše občine in občine Supetar ter tesnega sodelovanja naših šol, OŠ Miroslava Vilharja Postojna in OŠ Prestranek.

Projekt se bo odvijal v Supetru. Prišlo bo do petdnevnega srečanja štiriindvajsetih otrok iz treh različnih držav in družbenih ter socialnih okolij (Slovenije, Bosne in Hercegovine in Hrvaške).

Z upanjem, da bomo uspeli izvesti srečanje v mesecu oktobru, smo pripravljali obisk izvedli že v mesecu juliju. Na tridnevnem srečanju v Supetru so se sestali ravnatelj štiri osnovnih šol (OŠ Miroslava Vilharja Postojna – Mateja Modrijan, OŠ Prestranek – Goran Uljan, OŠ Supetar – Dubravka Menjak, OŠ Zmaj Jova Jovanović Banja Luka - Dijana Bogdanović), njihovi koordinatorji in mentorji ter predstavnica občine Postojna, direktorica občinske uprave Marina Rebec.

Cilj našega projekta ni le spoznavanje različnih kultur, sklepanja novih prijateljstev temveč tudi nadgradnja so-

cialnih veščin in spoznavanje različnih načinov soočanja z izzivom leta 2020/2021. Poleg tega želimo naše otroke ozavestiti o pomembnosti človekovih pravic. Udeleženci bodo spoznali, kaj so človekove pravice in kako lahko te ozavestiti mo v vsakdanjem življenju.

Z našimi aktivnostmi bodo šole še bolj povezane tako znotraj lokalne skupnosti kot širše, večja se prepoznavnost neformalnega učenja, mobilnosti mladih in programa Erasmus+ v državah partnericah. Različna, a hkrati podobna kultura lahko prinese nove prakse in nove vrednote vsem trem državam.

Dragana Kosić Petrović,
koordinatorica projektov

Postojnski partnerji projekta Arrival Regions na ekonomskem forumu na Poljskem

Partnerji projekta Arrival Regions so sodelovali na 30. ekonomskem forumu v Karpaczu na Poljskem. Med udeleženci foruma je bila tudi Občina Postojna in izvajalec projekta Srednja gozdarska in lesarska šola Postojna (SGLŠ). Kot govornici sta se predstavili Tina Zorman in Hana Alhadi iz SGLŠ.

V sklopu projekta je bila namreč v Postojni vzpostavljena informativna točka – Starting point v Srednji gozdarski in lesarski šoli Postojna, kjer so tujcem pomagali zlasti pri povsem praktičnih zadevah, kot na primer logističnih in administrativnih zagatah, učenju jezika in kariernem svetovanju. Točka je namenjena priseljencem iz balkanskih držav, Azije in Afrike – tu imamo v mislih predvsem mladoletnike brez spremstva.

Projekt ARRIVAL REGIONS se izvaja v okviru programa INTERREG CENTRALNA EUROPA in sicer v okviru sodelovanja na področju inovacij, da bi Srednja Evropa postala bolj konku-

renčna pri pospeševanju gospodarskih in socialnih inovacij.

Migranti, ki prihajajo iz držav, ki niso članice EU, in so večinoma mladi, so pustili velik pečat v demografskih slikah srednjeevropskih podeželskih območij. Večji del migrantov se odloči, da se bodo po obdelavi prošnje za azil naselili v večjih mestih, ker menijo, da bodo tam našli boljše možnosti za njihovo ekonomsko vključevanje.

3CNC

ZAPOSILIMO odgovorne, proaktivne, pozitivne in timsko naravnane sodelavce za delo na 3- in 5-osnih CNC obdelovalnih centrih in v tehnologiji. Več o nas si lahko preberete na naši spletni strani www.3cnc.si. Vaš življenjepis in kratko motivacijsko ponudbo pričakujemo na naslovu zaposlitev@3cnc.si. V ponudbi navedite svojo smer izobrazbe, doseženo stopnjo izobrazbe ter delovne izkušnje na področjih in v letih.

Slovo častnega meščana Rafaela Barage

Konec avgusta se je v 90. letu starosti poslovil Rafael Baraga, častni meščan Postojne.

Rafael Baraga izhaja iz Loške doline. Druga svetovna vojna je bila velika prelomnica v njegovem življenju, saj mu je prekinila otroštvo in ga prisilila, da je naglo odrasel. Zadnja leta vojne je skupaj z družino preživel med partizani v zavetju snežniških gozdov, saj bi bil zanje povratek v dolino usoden.

V povojnem obdobju se je kot dijak vključil v mladinske delovne brigade in sodeloval pri obnovi porušene domovine.

Želja po znanju ga je gnala naprej; kot uspešen študent Fakultete za strojništvo v Ljubljani, kjer je diplomiral iz termodinamike, je v okviru mednarodne izmenjave študentov prakso opravil v Nemčiji. Po vrnitvi v domovino se je kot vodja razvoja zaposlil v podjetju

Javor. Že takrat se je veliko posvečal vprašanjem in problemom ekološke narave, a svojih zamisli še ni mogel izpeljati.

Njegova prizadevanja in zagnanost niso ostala neopažena in zato je na zahtevo Občine Postoj-

na in banke sprejel nov delovni izziv v podjetju Liv, ki je bilo zaradi visokih dolgov v težavnem položaju.

Izvedel naj bi likvidacijo podjetja, z vztrajnostjo in učinkovitim delom pa jo je uspel preprečiti in še več. Skupaj s sodelavci so uvedli nove uspešne programe, ki so dajali podjetju vsebino tudi kasneje, ko je to zraslo in postalo pomemben steber gospodarstva v naših krajih, svojo dejavnost pa širilo tudi v druge slovenske kraje.

Kot sekretar za industrijo je v osemdesetih letih odšel v Beograd. Še pred iztekom mandata je to pomembno in visoko funkcijo zamenjalo novo delovno mesto v podjetju Tomos Koper. Podjetje naj bi rešil iz hudih zagat. Napornega dela se je ob bogatih izkušnjah, s sposobnostjo in strokovnostjo lotil zagrizeno in odločno. Kmalu so prišli rezultati, nadaljnje delo pa mu je preprečila težka bolezen, s tem pa tudi konec poklicne poti.

Njegovo življenje in delo potrjujeta, da uspeh nikoli ne pride čez noč, da je vedno rezultat trdega in predanega dela, a tudi poguma in vizije.

ASFALTI plus

Asfalti plus, nizke gradnje, d.o.o.,
Šmihel 7, 6257 Pivka, Slovenija
asfalti.plus@gmail.com, M: 041 740 514

IZVAJAMO NASLEDJA DELA:

- asfaltiranje (rezkanje, ročno, strojno)
- novogradnja javnih in zasebnih prometnih površin (cest, pločnikov, dvorišč...)
- ureditev zunanje okolice objektov
- izdelava odvodnjavanj, drenaž, fekalne, meteorne kanalizacije...
- rušitvena dela
- zemeljska pripravljalna dela
- izdelava škarp in kamnitih zložb

Kontakti: tel: **+386 41 740 514**

mail: **asfalti.plus@gmail.com**

komus

Pogrebne storitve

V TEŽKIH TRENUTKIH ŽALOVANJA,
OB IZGUBI NAJBЛИŽJEGA,
SMO VAM V POMOČ S PRIJAZNO BESEDO IN
CELOSTNO ORGANIZACIJO ZADNJEGA SLOVESA

NUDIMO VAM POGREBNE IN POKOPALIŠKE STORITVE

- ❖ ureditev dokumentacije, prevozi in priprava pokojnika (doma in v tujini)
- ❖ izkop in priprava groba, priprava poslovilne vežice
- ❖ klasični in žarni pogrebi, ter raztros pepela na pokopališču
- ❖ ekshumacija
- ❖ organizacija pogrebne svečanosti
- ❖ žalno cvetje, objava osmrtnic
- ❖ pevci, trobentač, poslovilni govor
- ❖ pogrebna oprema
- ❖ urejanje grobov

DODATNE INFORMACIJE: KOMUS d.o.o

Jeršice 3, Postojna, Dežurna št.: **041 377 294**

Tel.: 05 726 55 47, e-mail: komus@komus-po.si

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCE
 FINANČNA UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE

Napoved za odmero akontacije dohodnine od dohodka iz drugega pogodbenega razmerja za rezidente

Podatke na napovedi za odmero akontacije dohodnine od dohodka iz drugega pogodbenega razmerja za rezidente, (DOHZAP št. 3) izpolnijo samo rezidenti Republike Slovenije, kadar dohodek iz drugega pogodbenega razmerja rezidentu izplača oseba, ki ni plačnik davka po 58. členu Zakona o davčnem postopku (npr. tuje pravna oseba, fizična oseba z dejavnostjo v tujini, ...)

Zavezanec rezident mora napoved vložiti do 15 dne v mesecu za Napoved za odmero akontacije dohodnine od dohodka iz drugega pogodbenega razmerja vložiti davčni zavezanec rezident:

- elektronsko prek storitev elektronskega poslovanja FURS eDavki,
- elektronsko prek storitev elektronskega poslovanja FURS eDavki kot lastni dokument,
- osebno ali po pošti, sicer pri finančnem uradu, kjer je davčni zavezanec vpisan v davčni register.

Zavezanec, ki se samoprijavi, ni odgovoren za prekršek, izpolniti pa mora davčno obveznost, skupaj z obrestmi.

OBČINA POSTOJNA

JAVNI RAZPIS ZA DODELITEV ŠTIPENDIJ v občini Postojna v šolskem/študijskem letu 2021/22

Občina Postojna je dne 20. 9. 2021 na spletni strani Občine Postojna objavila Javni razpis za dodelitev štipendij v občini Postojna v šolskem/študijskem letu 2021/22.

Predmet razpisa je štipendiranje dijakov in dijakinj, vključenih v srednješolsko izobraževanje ter študentov in študentk, vključenih v programe višješolskega izobraževanja ter visokošolskega izobraževanja, ki so vključeni v redni izobraževalni program.

Razpisna dokumentacija je dosegljiva na spletni strani Občine Postojna (www.postojna.si), prevzamete pa jo lahko tudi v sprejemno - informacijski pisarni Občine Postojna.

Rok za oddajo vlog je 7. 10. 2021.

Vse dodatne informacije v zvezi z javnim razpisom dobijo zainteresirani na Občini Postojna v času uradnih ur - kontaktna oseba Alenka Hladnik Suša, tel. št. 05 7280 700 - ali po elektronski pošti: alenka.hladnik@postojna.si.

OBČINA POSTOJNA

AKCIJA ZBIRANJA NEVARNIH ODPADKOV SOBOTA, 2. OKTOBER 2021

Ura	Lokacija
8.00 - 8.45	PLANINA – pri gostilni Demšar
9.15 - 11.00	POSTOJNA – Titova cesta, pod pokopališčem
11.30 - 12.15	BELSKO – pri kozolcu Toplar
12.45 - 13.30	HRENOVICE – na križišču za Faro (50 m naprej)
14.00 - 14.45	HRUŠEVJE – pri gostilni Pri Mileni
14.15 - 15.00	PRESTRANEK – Ul. Padlih borcev, pri eko. otoku

V OKVIRU AKCIJE LAHKO ODDATE NASLEDNJE NEVARNE ODPADKE:

BARVE IN LAKE
 LEPILA IN ČRNILA
 BATERIJE
 AKUMULATORJE
 MOTORNA OLJA
 JEDILNA OLJA
 FLUORESCENTNE CEVI
 ČISTILA

KOZMETIKO
 SPREJE
 ZDRAVILA
 KISLINE IN ALKALIJE
 PESTICIDE
 TOPILA
 FOTOKEMIKALIJE
 ONESNAŽENO EMBALAŽO

Več o nevarnih odpadkih in pravilnem shranjevanju ter oddaji si preberite na:
<https://www.publikus.si/gospodinjstvo/locevanje/nevarni-odpadki>

PUBLIKUS d.o.o.; Operativni center Postojna; Jeršice 3, 6230 Postojna
 T: 05 720 49 62; E: oc.postojna@publikus.si

Pogrebne storitve

KSP D.D. SEŽANA
 POSLOVNA ENOTA POSTOJNA,
 Kosovelova ulica 1, 6230 Postojna
 tel: 00386 (0)5 73 11 242, gsm: 00386 (0)65 555 750

V okviru izvajanja pogrebne dejavnosti vestno izpolnjujemo temeljno poslanstvo, ki vključuje dovršeno organizacijo in izvedbo pogrebne slovesnosti, brezpogojno predanost, ki sloni na profesionalnem in spoštljivem odnosu do rajnika ter tenkočutnem pristopu do žalujočih.

24h dežurna številka:
 00386 (0)65 555 750

PARTICIPATIVNI PRORAČUN OBČINE POSTOJNA ZA LETI 2022 IN 2023

**Glasovanje bo potekalo od 21. oktobra
do 31. oktobra 2021**

- Glasovali bodo lahko vsi občani s stalnim prebivališčem v občini Postojna, ki so na dan 21. 9. 2021 **dopolnili 15 let**.
- Vsak občan bo imel na voljo **dva glasova**. Enega bo oddal za **predlog iz svojega območja** v katerem živi, drugega pa obvezno **v enega izmed ostalih območij**.
- Glasovanje bo potekalo **elektronsko** z uporabo **12-mestne kode**, ki jo bo vsak volilni upravičenec prejel po pošti na dom skupaj z navodili za glasovanje.
- Glasovanje bo omogočeno **tudi v prostorih krajevnih skupnosti in na sedežu Občine Postojna**.

OBMOČJE POSTOJNA	vrednost v evrih
Za bolj urejeno središče Postojne	10.000
Postavitev ležečih policajev na Ulici 1. maja	
Postavitev košev za smeti in za pasje iztrebke	5.000
Igrišče za odbojko na mivki	20.000
Ureditev parka med Pošto in Primorko	8.000
Postavitev avtomatskih garderobnih omaric za prtljago turistov	6.000
Ureditev cestiščne bankine z zaščitno ograjo na relaciji Erazem - Prepih - do Zagona	10.000
Mreža urbanih ping pong miz	4.800
POvej svetu in StreetArt Festival	10.000
Obnovitev stopnic med Pivško in otroškim igriščem v Postojni	10.000
Ureditev mrliške vežice v Velikem Otoku	7.000
Ureditev dostopa za invalide na pokopališče v Velikem Otoku	3.000
Postavitev ležečega policaja - talna ovira na ulici Luke Čeč	
Novo življenje odrabljenih stvari	20.000
Drevesa v Postojni - naši najboljši sosedi	20.000
Vzpodbuda občanom za izobešanje slovenske zastave ob državnih praznikih	10.000
Predstavitve lastnosti in pomena kraškega podzemnega vodonosnika Javorniki za oskrbo občanov občine Postojna s pitno vodo	5.000
Posaditev drevoreda na Titovi v Postojni	4.000
Drevesa za prihodnost - zasaditve kjerkoli v občini	1.500
Nakup prenosnega prireditvenega odra	10.000
Sofinanciranje gostovanja v Postojni - predstav uličnega gledališča Ana Desetnica	10.000
Ureditev vojaškega pokopališča v Kazarjah	2.000

OBMOČJE PLANINA STUDENO	vrednost v evrih
Ureditev krožišča v Planini	5.000
Obnova makadamske poti - izhodišča za na Lovrenc	1.000
Čiščenje in obnova objekta vodnega vira - vaškega vodnjaka na Pristavi v Predjarni	10.000
Postavitev ležečih policajev v središču vasi Strmca ob vodnjaku	5.000
Ekološko, sonaravno, kompostirano, dvojno leseno stranišče na lokaciji pri Haasbergu - Škratovka	
Postavitev smetnjakov za pasje iztrebke okrog Malnov, Na griču, v Kačji vasi	3.000
Ureditev cestiščne bankine z zaščitno ograjo na relaciji Erazem - Prepih - do Zagona	10.000
Napeljava vodovodnih in odtočnih inštalacij v pomožni prostor v kulturnem domu v Bukovju	10.000
Ureditev jaška za postavitev noveletne jelke in napeljavo elektrike za priklop noveletne jelke ter postavitev drogov za zastave	5.000
Ureditev podpornega zidu 2. faza v križišču v vasi Gorenje	20.000
Postavitev piknik prostora z jurčkom na Ribniku v Belskem	20.000
Alpski zid - tematska pot pri Planini	10.000

OBMOČJE PRESTRANEK	vrednost v evrih
Postavitev informativne table o pump track poligonu v Orehku in informativne zloženke za vse poligone v občini	2.500
Ureditev pretočnih kanalov in brežine ob cesti/kolesarski cesti	10.000
Obzidava odtočnega kanala v Rakitniku pri hiši 2	3.000
Namenska sredstva za pravno mnenje v zvezi z okoljsko in drugo zakonodajo v povezavi s predvideno avtocestno povezavo in protihrupno ograjo, izvajanje neodvisnih meritev idr.	20.000
Celostna ureditev hriba Tabor skupaj z ekološkim otokom v Slavini	10.000
Ureditev športnega in otroškega igrišča v vasi Koče	20.000
Izgradnja in ureditev podpornih zidov v KS Orehek (s podpisi vaščanov)	20.000
Dopolnitev kuhinje v KD v Slavini ter nakup omar za shranjevanje dokumentacije	6.700
Postavitev merilnikov hitrosti na lokalni cesti skozi vas smer Koče - Selce	4.100
Postavitev avtobusne postaje v Slavini	8.800
Preplastitev nogometnega igrišča v Prestranku (s podpisi podpornikov predloga)	20.000
Obnova podpornega zidu ob cerkvi v Kočah	10.000

OBMOČJE HRUŠEVJE	vrednost v evrih
Prestavitev spomenika NOB in razširitev dovozne ceste do gasilskega doma	15.000
Izgradnja jurčka pri domu krajanov v Landolu	8.000
Zamenjava mreže okrog dvorišča in igrišča krajevnega doma, zamenjava JR z varčnimi svetilkami	8.000
Ureditev središča vasi - razpotja	10.000
Lesene okrasne table z zasaditvijo zelenja na Dilcah - predlog je nečitljiv, nekvaliteten sken	2.000
Postavitev košarkarskih košev na igrišču na Velikem Ubeljskem	6.000
Postavitev hitrostnih ovir -začetek naselja Hruševje - smer Orehek - Hruševje ter prestavitev table Hruševje pred Lovsko kočjo.	6.000
Postavitev orodij oziroma naprav za manjši fitness na prostem (za uporabnike od 10 do 80 let)	10.000
Postavitev balinca v prvotno stanje v Landolu	8.000
Izgradnja oz. prizidek stranišča na objektu pri igrišču v Goričah	10.000
Ureditev ulice - parc. št. 1473/1, k.o. Hruševje v Slavinjah	10.000
Predstavitvena tabla za naselje Hrašče	2.500
Postavitev dveh spominskih obeležij - Juriju Kraigherju in Radu Morelu ter dodatni predlogi	10.000

Vodnik dogajanja v občini Postojna

od 27.9. do 8.10. 2021

Razstava »KO ZADIŠI IZ MAMINE KUHINJE«

Knjižnica Bena Zupančiča Postojna

- Klub upokoјencev v vzgoji in izobraževanju občin Postojna in Pivka ob Dnevih evropske kulturne dediščine, v Tednu kulturne dediščine

Čitalnica knjižnice

29. september 2021

9:00 Dan odprtih vrat ob

»SVETOVNEM DNEVU SRCA«

Koronarno društvo Postojna

- Informacije o delovanju društva; meritve krvnega tlaka, utripa srca in ITM; prednosti včlanitve v naše društvo

Postojna, Jenkova ulica 3 (Sodišče-vhod zadaj)

15:00 Pohod po »SRČKOVI POTI«

Koronarno društvo Postojna

- Pohod je nezahteven, 5 km
- Zbirno mesto pri Spomeniku pri Mačkovcu (v primeru slabega vremena odpade)

5. oktober 2021

9:30 Delavnica »UPORABA PAMETNEGA TELEFONA«

Zavod Znanje, OE Ljudska univerza

- Brezplačno. Informacije in prijava: 05/721 12 80, lu-postojna@zavod-znanje.si

Ljudska univerza Postojna

17:00 Delavnica

»ZDRAVI IN VITALNI«

Društvo Feniks

- Delavnica za naravno zdravje. Udeležba je brezplačna. Več informacij in prijave: info@društvo-feniks.si

Točka moči - Zelena dvorana, Postojna

12. oktober 2021

18:00 Delavnica »DOBRA MISEL V VSAK DOM«

Društvo Feniks

- Delavnica za osebno rast. Udeležba je brezplačna. Več informacij in prijave: info@društvo-feniks.si

Ljudska univerza Postojna

19. oktober 2021

17:00 Delavnica »ZDRAVI IN VITALNI«

Društvo Feniks

- Delavnica za naravno zdravje. Udeležba je brezplačna. Več informacij in prijave: info@društvo-feniks.si

Točka moči - Zelena dvorana, Postojna

26. oktober 2021

18:00 Delavnica »DOBRA MISEL V VSAK DOM«

Društvo Feniks

- Brezplačna delavnica za osebno rast. Več informacij in prijave: info@društvo-feniks.si

Ljudska univerza Postojna

30. oktober 2021

POKLON ALOJZU SREBOTNJAKU OB 90. LETNICI ROJSTVA

JSKD OI Postojna in Občina Postojna

Kulturni dom Postojna

Začetek v oktobru

PRIPRAVA NA STROKOVNI IZPIT IZ UPRAVNEGA POSTOPKA, 1. stopnja (12-urni tečaj)

Zavod Znanje, OE Ljudska univerza

- Cena je 150 EUR. Pridružite se pripravam, osvojite ustrezno znanje in suvereno pristopite k izpitu iz upravnega postopka. Informacije in prijava: lu-postojna@zavod-znanje.si, 05/721 12 80

Ljudska univerza Postojna

PRIPRAVE NA IZPIT IZ SLOVENSKEGA JEZIKA (30-urni tečaj)

Zavod Znanje, OE Ljudska univerza

- Brezplačno. Informacije in prijava: lu-postojna@zavod-znanje.si, 05/721 12 80

Ljudska univerza Postojna

VGC TOČKA MOČI

Zavod Znanje, OE Ljudska univerza

- Napovednik dogodkov je na facebook strani. Več informacij: tocka.moci@zavod-znanje.si, 041 397 114

Ljudska univerza Postojna

PUM-O

- Vpis ocele celega leta. Več informacij: 031 360 977, pum-o@zavod-znanje.si

Mrežni Podjetniški Inkubator Postojna Vabimo nove pevke in pevce

Pridruži se nam ob četrkih ob 20. uri na odprti vaji v Glasbeni šoli Postojna (PCT pogoj)

Za dodatne informacije nam piši na FB ali pokliči na **041 407 162**

Mešani pevski zbor Postojna

Dobrodošli vsi pevski glasovi in vse generacije, ki si želite lepega petja in dobrega druženja!

SE SPOGLEDUJETE S PODJETNIŠTVOM?

Brezplačno svetovanje, presoja in razvoj podjetniških idej, viri financiranja.

Mrežni podjetniški inkubator Perspektiva

info@inkubator-perspektiva.si

031/257 222

FB: @inkubator.perspektiva

Instagram: pip.perspektiva

LinkedIn: Podjetniški inkubator Perspektiva

Iz foto albuma družine Lenassi iz Šmihela pod Nanosom

Če si je v preteklosti domačija lahko privoščila dekle in hlapce, je bil to očiten dokaz o finančno boljše stojеči družini. Za polno mizo belega kruha pa so bile potrebne tudi bistrost, iznajdljivost, podjetnost in predvsem delavnost. Nadi Šantelj - Lahovi, priložnostni ljubiteljski rodoslovki iz Šmihela pod Nanosom, gre zahvala, da bralci v nadaljevanju lahko sledite zgodbi, povezani z njenim starim očetom, Alojzom Lenassijem iz Šmihela.

Začetek zgodbe bomo postavili v leto 1817, ko je štirinajstletni Pantaleon Lenassi izpod Karnijskih Alp kot sirota skupaj z bratom prišel s pomočjo strica župnika živeti v hrenoviško župnišče. Pri Fari je že kot mladenič zelo uspešno trgoval in si tam že čez deset let zgradil današnjo Šentojevo hišo. Bil je ugleden mož, mnogim hrenoviškim otrokom boter, v domači hiši je odprl gostilno. Leta 1831 se je poročil s hčerko grajskega pisarja in oskrbnika Predjamskega gradu Antonijo Dolgan, s katero sta imela 13 otrok. Eden izmed njih, Lenart, rojen 1836, se je poročil z Marijo Torničevico iz Hruševja in postavil hišo v Šmihelu. Vselil se je leta 1864, hišno ime je bilo »Pr Nardutovih« (izhaja iz imena Lenart). Tudi onadva sta imela 13 otrok, od katerih sta dve hčeri in dva sinova odšli v Ameriko. Zaradi italijanskega, laškega porekla se je hiše prijelo novo ime, Lahovi. Lenart je v hiši najverjetneje odprl gostilno, ki pa jo je prevzel sin Alojz, rojen leta 1874. Alojz Lenassi, stari oče naše sogovornice Nade Šantelj, se je poročil leta 1900 z Marjeto Simončič iz Landola. Ravno tega leta najdemo prvo omembo gostilne pri Lahovih.

Alojz Lenassi je obiskoval meščansko šolo v Postojni, obvladal nemščino in seveda italijanščino. Podedoval je podjetniško žilico, ki jo še dandanes priznavamo sosednjemu, italijanskemu narodu,

s prav tako dobrimi pevskimi geni. Z ženo Marjeto sta imela devet otrok. Že v zrelih letih je bil narednik v avstrijski vojski. V Šmihelu je leta 1908 postavil žago venecijanko na bencinski pogon, ta je prenehala obratovati za časa druge svetovne vojne. Prodaji razrezanega lesa in hlodovine je dodatne prihodke prinašala tudi gostilna.

Kot v vsaki gostilni se je tudi v Osterii Lenassi v šestih desetletjih obstoja veliko prepevalo in plesalo. Vsi bratje in sestre so sloveli kot izvrstni pevci, zato v gostilni ni bilo dneva brez petja in glasbe. Kot lahko razberemo s fotografije, so pred gostilno rastle tri velike murve, takrat precej cenjena drevesa, in dajale gosto senco. Zaradi starosti so se morale umakniti in tik ob glavnem portalu je ostal le divji kostanj. Tako kostanj kot vaga za vozove, ki je stala na borjaču do sosednje Šimcove hiše, sta vzela slovo konec šestdesetih let prejšnjega stoletja. Stara slika nam priča, kako živahno je bilo takrat, ko je bila vas polna otročadi.

Viktor je imel tri otroke, poleg Nade še sinova Alojza in Viktorja. Med drugimi zgodbami je Nada omenila, kako je njen oče Viktor (tudi odličen pevec) kot otrok skupaj s starejšim domačinom pomagal izkopalati prazgodovinske najdbe na Gradu nad Šmihelom. Izkopane je kupoval

Alojz Lenassi, rojen 1874, Šmihel.

knez Windischgraetz iz Planine. V gostilni se je v štedilniku pogosto pekla divjačina, tudi tista, uplenjena s krivolovom. Lovski čuvaj Zega je bil večkrat v napoto, ko si je privoščil kvartin vina in ga potem žulil celo večnost, medtem ko se je v pečici pekla »raubšicana« pečenka. Ljudje se radi spominjajo komičnih dogodkov; danes se takšni norčavi izpadi slišijo »ful odbiti«, v preteklosti pa so si ljudje, željni zabave, krajšali dneve tudi z nenavadnimi hudomušnostmi. Italijanski vaški učiteljci so tako postregli z mesnim krožnikom in ta je pohvalila odlično pripravljen zajčji golaž. Nato so fantje pri sosednji mizi začeli mijavkati in besna učiteljica je počasi le ugotovila, da je jedla mačji golaž. Lahko si predstavljamo, s kakšnim smehom so razposajenci pospremili ogorčeno bežečo učiteljico. Nasproti gostilne, čez cesto, je bila v času Italije karabinjerska postojanka, kar je še popestrilo dneve v gostilni. Med vojno so vanjo večkrat zavili tudi nemški vojaki. Lojzov sin Lenart je ob priliki, ko so vstopili vojaki v gostilno, zbežal po stopnicah v hram. Prestrašeni Nemci so to opazili in pripravili bombo, da jo bodo vrgli po stopnicah v kletne prostore. Alojz je znal dobro nemško, in jih je ustavil ter razložil, da je šel sin po vino v hram. Nato je še nadrl Lenarta, kaj se tako obira z bokalom vina za vojake in zgodba je dobila srečen zaključek.

Gostilna je upokojena že šestdeset let, ostajajo spomini in črno-bele fotografije, tudi petje in zvoki harmonike. Pri Lahovih se še zmeraj poje. Karla Lenassija, Alojzovega pravnuka, poznajo vaščani kot prvovrstnega pevca. Z ženo Natašo, ki je svojčas pela pri ansamblu Snežnik, imata tri otroke. Alojz Lahov bi bil verjetno ponosen, ko bi lahko slišal vse tri prapranukne skupaj s staršema ubrano peti ob spremljavi harmonike.

Besedilo: Marino Samsa; fotografiji: arhiv Nade Šantelj - Lahove.

Pred Lahovo gostilno v dvajsetih letih prejšnjega stoletja